Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 91 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Balandžio-April 17, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Vilkai

Organizuotumo Reikšmė.
Rytoj Italijoje.
Argentinoje.
MacArthuras Gavo...
Rašo R. MIZARA

"...Mes turime organizacijas, kurios gali kalbėti tokia kalba, kurią politikieriai supranta — balsų kalba.

"Mes galime matuoti mūsų tvirtybę prieš mus skleidžiamų melų ir šmeižtų gausą..."

Tai žodžiai, paimti iš Wallace'o kalbos, sakytos praėjusį šeštadienį Chicagoje. . . . .

O Chicagoje tą vakarą įvyko toks mitingas, kokio ten per ilgus laikus nėra buvę — virš 30,000 žmonių buvo susirinkę išgirsti trečiosios partijos kandidato prezidento vietai kalbos.

Taip, Wallace yra teisus: **organizuotumas nulemia viską!**

Žmogus gali turėti auksinės idėjas, bet realizuoti jų negalės, jei organizacijos neturės.

Laimingi mes, kad galime dalyvauti šitame trečiosios partijos kūrimo judėjime.

Šiomis dienomis susiorganizavo **Nacionalis Wallace for President Lietuvių Komitetas.**

★ ★ ★

Rytoj, sekmadienį, milijonai Italijos piliečių eis prie urnų.

Korespondentai, stebį Italijos žmonių politinę veiklą, žymi: **rinkimus nulems Italijos moterys ir mažų miestelių gyventojai.**

Milijonai amerikiečių laiškų pasiekė Italiją. Tai vis daugiausiai reakcininkų laiškai, siųsti italams, kad jie balsuotų už De Gasperį.

Nei jokiems kitiems rinkimams tarptautinė reakcija nedirbo tiek daug, kaip šitiems Italijos parlamento rinkimams. ★ ★ ★

Argentiniečių Vienybė rašo: "Editorial Eslava" spaustuvė, kurios dalininkais esame ir lietuviai ir kurioje iki šiolei buvo spausdinama 'Vienybė,' miesto valdybos įsakymu tapo uždaryta, motivuojant, kad joje trūksta nekurių įrengimų. Tai naujas pasikėsinimas sulaikyti pasirodymą demokratinės spaudos. Minėta spaustuvė veikė tokiose sąlygose arti dvidešimt metų ir tik dabar, kada ją nupirko pažangiosios slavų ir kitų tautų organizacijos, rasta priežastis jos uždarymui."

Vadinasi, demokratinei spaudai varžyti ir tramdyti surandama visokiausių priemonių. ★ ★ ★

Generolas MacArthuras, pasišaudamas būti republikonų kandidatu prezidento vietai, kadaise pasakė, būk jį prie to "žygio" privertę komunistai.

Girdi, kai komunistai pradėję jį kritikuoti, tai jis, generolas, nusitarė "parodyti jiems"!

Ką gi jis parodė?

Wisconsino republikonai uždavė jam smūgį, o Nebraskoje — dar didesnį!

Kirsdami smūgį generolui, jie draugе kirto ir Hearstui.

Pasirodo, jog net patys republikonai MacArthuro nenori, tai ką jau bekalbėti apie nepartinius Amerikos balsuotojus.

Kas jau kas, bet japonai tai turi gardaus juoko.

Žinoma, jiems nevalia juoktis viešai, — tegali tai daryti tik prisidengę rankove.

★ ★ ★

Nužudytojo Colombijos liberalų vado Gaitano našlė— smarki asmenybė.

Ji pareiškė, jog neleis laidoti savo vyro palaikų, kol reakcininkas Perez'as bus valdžioje.

Perezo partijos žmogus, mat, Gaitaną nužudė ir tai buvo kibirkštis, uždegusi Bogotoje sukilimo gaisrą.

Kongresmanai Nutarė Didint Oro Jėgas iki 21,000 Karinių Lėktuvų

Ginklavimuisi Ore Jie Skiria dar $3,198,100,000; 2 Darbiečiai ir 1 Demokratas Balsavo prieš tai

Washington. — Kongreso atstovų rūmas nutarė padidinti karines oro jėgas nuo dabartinių 55 grupių iki 70 grupių ir per 5 metus davaryti lėktuvų skaičių iki 21 tūkstančio. Sykiu kongresmanai 343 balsais prieš 3 skyrė $3,198,100,000 naujiems karo lėktuvams statyti. Tam pasipriešino tik 3 kongresmanai — darbiečiai Vito Marcantonio ir Leo Isacson ir pažangusis demokrat. Powell, visi trys iš New Yorko.

Kongreso atstovų rūmas nubalsavo $822,000,000 daugiau pinigų ginklavimuisi ore, negu reikalavo prezid. Trumanas ir visų karinių jėgų sekretorius Forrestal. Jiedu teigė, kad užtenka 55 grupių lėktuvų. Kiek grupėje yra lėktuvų ir lakūnų, tatai slepiama.

Demokratas kongresmanas Cannon, lėšų komiteto narys, pareiškė:

"Mes privalome turėti gatavą tą 70 grupių oro jėgą pirma, negu Rusija pradės gamintis atomų bombas. Jinai žino, kaip jas daryti."

Dar svarstys ir spręs senatas kongresmanų tarimą dėl tokio lėktuvų ir lakūnų dauginimo.

AMERIKA SLEPIANTI ATOMINIUS SEKRETUS NUO ANGLIJOS

London. — Pranešama, jog Anglijos valdovai pyksta, kad Amerika slepia nuo jų svarbiausius atominių bombų sekretus. Jie prašė ir gatavų atom-bombų iš Amerikos, bet negavo; todėl anglai patys mėgins tokias bombas pasigaminti, bet tam reikėsią daug pinigų ir ilgoko laiko.

Amerikonai Darys Karinius Pratimus Alaskoje

Washington. — Jungtinių Valst. armija ir oro jėgos išvien darys karinius pratimus Alaskoje šią vasarą. Kongreso atstovų rūmo narė republikonė Margareta Chase Smith ir tūli kiti šnekėjo, būk Sovietų lėktuvai skraidę virš Alaskos. Amerikos lakūnų komanda užginčijo tą pasaką.

Čiango "Seimas" Kviečia Jį Dar Diktatoriauti

Nanking, Chinija. — Neva konstitucinis Chinijos seimas "įprašė" diktatorių Čiang Kai-šeką, kad jis kandidatuotų į prezidentus. "Seimas" sudarytas iš Kuomintango - tautininkų, Čiango pastumdėlių. Dabar įnešta "seimui" rezoliucija reikalauja duoti neribotą Čiang Kai-šekui galią, kol "bus nuslopintas" komunistų vadovaujamas liaudies karas prieš Čiang Kai-šeko režimą.

"Mokslinės" Jankių Rakietos Lėkė iki 78 Mylių Aukštyn

Washington. — Amerikos laivyno oficieriai iššovė antrą rakietą 78 mylias aukštyn pratimuose White Sands, New Mexico valstijoje. Sakoma, kad jie darę "tik mokslinius" bandymus; norėję patirt, kaip radijo bangos ir žemės magnetizmas veikia dideliuose aukščiuose. Tiems ir kitiems aukštumų reiškiniams užrekorduoti buvo rakietoj įdėta tam tikri moksliniai instrumentai. Tokios žinios reikalingos rakietiniams lėktuvams bei robot - bomboms siųsti į "priešo" žemę.

16 Europos Kraštų Pasirašė Marshallui

Paryžius, bal. 16. —Anglija, Francija ir 14 kitų vakarinės Europos kraštų pasirašė "ūkinio" bendradarbiavimo sutartį dėl Amerikos Marshallo plano prieš komunizmą. Jos pasižadėjo "teisingai" dalintis $5,300,000,000, kuriuos Jungtinės Valstijos paskyrė pirmiesiems Marshallo plano metams.

Graikijos monarchistai vėl garsinasi, kad pradės ofensyvą prieš partizanus.

Palestinos Žydai Laimėjo Didelį Mūšį prieš Arabus

Jeruzalė. — Žydai milicininkai per karštą 30 valandų mūšį suplakė ginkluotus arabus ties savo Mišmar Haemek kolonija, šiaurinėje Palestinoje, ir užėmė 10 kaimų bei miestelių toje srityje. Be to, žydai Haganos milicininkai pagrobė nuo arabų 7 patrankas ir daug kitų ginklų. Haganos radijas skelbė, kad arabų pusėje buvo ir anglų pulkininkas. Dauguma tų arabų buvo atsiųsti iš Irako, Transjordano ir kitų arabiškų kraštų, o jų komandierius — Fawzi el-Kawukji.

Žydai sakosi užmušę apie 200 arabų, o arabai, esą, "tik 3 žydus nukovę ir kelis sužeidę."

ŽYDAI ATMETA AMERIKOS PLANĄ DĖL PALESTINOS

Flushing Meadow, N. Y. —Penktadienį atsidarė specialis Jungtinių Tautų seimas, sušauktas spręsti Palestinos klausimą iš naujo.

Amerika reikalauja pakeisti pirmesnį Jungt. Tautų seimo tarimą, kuris pernai lapkrityje nusprendė padalinti Palestiną į nepriklausomas arabų ir žydų valstybes. Pernai pati Amerika labiausiai piršo tokį Palestinos padalinimą.

Dabar Amerika ragina įvesti Jungtinių Tautų globą Palestinai per neribotą laiką, be to krašto dalinimo į žydų ir arabų valstybes.

Palestinos Žydų Agentūros atstovas Moshe Shertok ir Amerikos žydų Sionistų vadai priešinasi tokiai globai ir reikalauja vykdyti pernykščią seimo nutarimą. Shertok taipgi atmetė amerikonų siūlymą paskelbti paliaubas Palestinoj ir sustabdyt bet kokį politinį ar karinį žydų ir arabų veikimą toje šalyje.

Arabų vadai bendrai pritaria amerikiniam planui. Jie supranta, jog tuo planu būtų pastota kelias žydų valstybės įkūrimui Palestinoj.

Žydai Atgavo Anglų Makliavotą Stovyklą

Jeruzalė. — Žydai atgriebė nuo arabų Tel Litvinsky stovyklą. Tai amerikonų pastatyta lėktuvų aikštė, kurią anglai vartojo karo metu. Paskui anglai pardavė tą stovyklą žydams, bet po to užleido ją arabams.

Anglų Arkivyskupai Užgiria Atomų Bombų Vartojimą Kare, "Jeigu Reikia"

London. — Anglikonų arkivyskupų paskirta komisija užgyrė atominių bombų vartojimą, jeigu "tikrai jų reikia kovoje dėl savo tautos išlikimo." Bet komisija kaltino amerikonus, kad jie be reikalo iššudę atominėmis bombomis daugybę civilių žmonių Japonijos miestuose Hirošimoj ir Nagasaki. Sykiu ta arkivyskupų komisija smerkė Sovietus, kad jie nepasiduoda tokiai tarptautinei atomų jėgos kontrolei, kokią amerikonai siūlo.

Anglija pasistatė krosnį perdirbimui mišriojo uraniumo į atominę plutoniumo medžiagą.

Popiežius Ragina Atleist Naciams

Berlin. — Popiežius atsiuntė vokiečių katalikų vadams laišką, kuriame šaukia talkininkus atleist hitlerininams nusidėjėliams karines kalčias. Savo laiške popiežius ypač apgailestauja, kad milionai vokiečių išskraustyti iš Vokietijos valdytų žemių rytuose ir persiųsti į Vokietijos gilumą. Tos žemės, pagal Sovietų reikalavimą, yra atiduotos Lenkijai. Popiežius pranašauja, kad, girdi, "istorija teis už tą negirdėtai aršią skriaudą" vokiečiams.

Berlin. — Vokiečių komunistai reikalavo leist visos Vokietijos gyventojam nusibalsuot, kokios valdžios jie nori.

Roma. — Darbininkai išardė naujųjų fašistų susirinkimą vidurmiestyje.

Dar Tūkstančiai Arabų Traukia Palestinon

Kairo, Egiptas. — Pranešama, jog Palestinos žydai milicininkai apsupę 12,000 arabų kareivių ir oficierių. Talkon arabam Palestinoje esą siunčiama dar 5,000 kareivių iš Syrijos, Irako ir kitų arabiškų kraštų.

Graikų Partizanai Laimėjo Daug Ginklų ir Kitų Reikmenų Kalavrytoje

Kalavryta, Graikija. — Graikų partizanai pirm keleto dienų sumušė monarchistų kariuomenę ir žandarus, užėmė Kalavryta miestą, pietinėje Graikijoje, ir išlaikė jį savo rankose per 48 valandas. Jie nukovė 7 monarchistų oficierius ir tris tuzinus kareivių bei žandarų. Bet kai monarchistai pasiuntė naujas didelės jėgas Kalavryton, tai partizanai pasiėmė daug monarchistų ginklų, sučiupo didelius kiekius maisto ir kitų reikmenų ir pasitraukė į kalnus. Monarchistai sakosi užmušę "tris kartus daugiau" partizanų.

Triesto Fašistai Trukšmauja

Triest. — Fašistiniai italai čia suruošė trukšmingą demonstraciją, kurioje smerkė Jugoslaviją ir Sovietus ir reikalavo atiduoti Italijai ne tik "nepriklausomą" Triestą, bet dar Istriją ir Fiumės uostą, kuriuos talkininkai priskyrė Jugoslavijai. Laivastačiai iš anksto pertraukė darbą ir nuėjo saugoti komunistų centrą nuo gręsiančio fašistų užpuolimo. Leidimą tai demonstracijai davė anglų-amerikonų komandieriai. Anglų lėktuvlaivis uoste drąsino fašistus.

ITALIJOS POLICIJA PUOLA KOMUNISTINIUS MIESTUS

Roma. — Klerikalų policija užpuolė Andrią, Gravinąą ir kelis kitus miestelius, kur komunistai įsigalėję; areštavo 10 komunistų, pas kuriuos buvę rasta ginklų.

Sovietai Išveja Amerikonų Korespondentą Magidoffą, Kaipo Karinį Šnipą

Buvusi Magidoffo Sekretorė Liudija, kad Jis Šnipinėjo Atominius Sovietų Darbus ir Karinius Įrengimus

Maskva. — Amerikonų korespondentas Robertas Magidoff šnipinėjo Sovietų pramonę ir karinius įrengimus ir persiuntinėjo Amerikai tokias žinias, kaip pranešė buvusioji jo sekretorė Cecilia Nelson, gimusi Jungtinėse Valstijose. Sovietų vyriausybė, todėl, paprašė, kad Magidoff išsikraustytų per porą-trejetą dienų.

Cecilia Nelson parašė sekamo turinio laišką Izviestijom, valdiniam Sovietų laikraščiui, apie Magidoffo veiklą:

Magidoff, pagal McGraw-Hill leidyklos patvarkymus iš Jungtinių Valstijų, šniukštinėjo žinias apie atominius darbus Sovietuose ir apie apsigynimus nuo karinių nuodingų dujų ir nuo atominių bombų. Jis taipgi šnipinėjo naujasias Sovietų lėktuvų aikštes, oro linijas ir naujai statomus Sovietų fabrikus.

Cecilia užtiko Magidoffo slepiamus dokumentus, kurie buvo jam persiųsti per Amerikos ambasadą Maskvoj, kaip ji rašo Izviestijose:

"Tie dokumentai ir McGraw-Hill leid. laiškai pilnai įtikino mane, kad Magidoff, būdamas Sovietų Sąjungoj kaip užsieninis korespondentas, užsiėmė šnipinėjimo darbu prieš Sovietų šalį.

"Šie dokumentai nušviečia, kodėl Magidoff pastaruoju laiku turėjo tokius artimus ryšius su kariniais Amerikos ambasados nariais..."

(McGraw - Hill kompanija New Yorke prisipažino prašius tam tikrų žinių apie Sovietų pramonę, bet tai esą "bendro turinio" žinios, kurių kiti kraštai neslėptų... Amerikos ambasadorius Maskvoj sakė, jog Magidoffo pranešimai bei patvarkymai jam "nebuvo persiuntinėjami" (neliečiamais) diplomatiniais maišais.")

Magidoff taip pat buvo amerikinės NBC radijo kompanijos ir Anglijos Exchange žinių agentūros korespondentas Maskvoje.

Amerikos Bombanešiai Lėksią Virš Berlyno, "Perspėsią Rusus"

Berlin. — 28 didieji Amerikos bombanešiai B-29 "tiesiog" iš Jungtinių Valstijų atlėkė į Fuerstenfeldbruck, Vokietijoj. Spauda rašė, jog jie skrido ir per Italijos kampą; esą, norėjo parodyt italams jankių galybę ore prieš komunistus ir paskatint Italijos piliečius balsuoti už klerikalus šio sekmadienio rinkimuose.

Amerikonų komandierius, generolas Lucius Clay įsakė tiem bombanešiam paskraidyti ir virš Berlyno. Tai, girdi, būtų "perspėjimas rusams."

200,000 Italų Suėjo Į Togliatti Mitingą

Neapolis, Italija. — 200,000 žmonių sugužėjo į masinį susirinkimą, kur kalbėjo italų komunistų vadas Palmiro Togliatti ir kiti rinkiminio Liaudies Fronto veikėjai. Darbininkai demonstruodami nešė 36 didžiulius kryžius, kaip ženklus, kiek fašistai nužudė darbininkų ir valstiečių vadų Sicilijoj.

Pranešama, kad Eleanora Rooseveltienė perdaug nurijo piliukių dėl geresnio miego; nuo to apsirgo ir tapo nuvežta į ligoninę.

Iranas Prašo Anglus Laukan Iš Žibalinių Bahrein Salų

Teheran. — Irano seimas svarsto reikalavimą, kad Anglija pasitrauktų iš Bahrein salų, Persijos Įlankoje, ir pripažintų jas Iranui. Tos salos yra nepaprastai gausingos žibalo versmėmis. Nuo 1820 metų Anglija perėmė Bahrein salas į savo "globą". Anglų pastatytas kunigaikštukas yra vietinis tų salų valdovas. Amerika palaiko Anglijos pusę kas liečia žibalines Bahrein salas.

ORAS.—Būsią šiltoka.

Mirė Filipinų Prezidentas Roxas, Japonų Bendradarbis

Manila. — Mirė filipinų prezidentas Manuel A. Roxas, 56 metų amžiaus. Jis krito nuo širdies sustojimo tuoj, kai tik užbaigė kalbą, kurstančią prakalbą prieš komunistus ir Sovietų Sąjungą.

Fašistuojąs Roxas savo kalboje bažijosi, kad Filipinai išvien su Jungtinėmis Valstijomis kariaus už "demokratiją." Karo metu jis bendradarbiavo su japonais okupantais. Paskui su generolo MacArthuro pagalba jis buvo išrinktas prezidentu. Roxas pasižymėjo kruvinais žygiais prieš kovojančius valstiečius, reikalaujančius dvarų žemių padalinimo.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. —:— Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Nauji Skymai, Nauji Žabangai

Ne-Amerikinis Kongreso Komitetas sugalvojo naują skymą Amerikos darbo žmonėms varžyti.

Komitetas ilgai svarstė ir priėjo išvados, jog reikalingas, girdi, dar vienas įstatymas, pagal kurį būtų galima pačioti kiekvienas, kuris nesutinka su Komiteto narių "amerikinėmis" pažiūromis.

Komitetas sugalvojo specialų įstatymui projektą, pavadintą: **"Subversive Activities Control Act of 1948."** (Lietuviškai, atsieit, turėtų skambėti daug maž šitaip: 1948 metų Subversyvių Veiksmų Kontrolės Įstatymas).

Pagal tą projektą (tiesa, jis dar nėra "smulkmeniškai apdirbtas"), Amerikos komunistų partijos vadovybė turėtų priduoti valdžiai visų savo narių vardus, pavardes ir antrašus — pilną sąrašą.

Komunistai neprivalėtų užimti jokios valdinės vietos.

Jokiam komunistui neturėtų būti išduodamas pasportas užsienin keliauti.

Komunistai šiame projekte vadinami "kriminaliniais suokalbininkais" (Ką toks pavadinimas reiškia, nežinome).

Komitetas mierija priversti susiregistruoti kiekvieną "komunistų fronto" organizaciją.

"Suregistravimas" — reiškia tos organizacijos uždarymą.

"Komunistinio fronto" organizacija galima apšaukti kiekviena, kuri tik nepatinka reakcininkams. Bent kokis judėjimas, kuriam reakcininkai, esą valdžioje, prieštarauja, gal būti tuojau uždarytas, užsmaugtas.

Net ir trečioji partija galėtų būti tuojau pasmaugta, kadangi reakcininkai ją apšauks "komunistų fronto" partija. Pats Wallace gali būti pareikalautas užsiregistruoti.

Žodžiu, sumanymas, kurį kepa Ne-Amerikinės Veiklos Komitetas, yra juodas, kaip rudens naktis, ir pavojingas visam mūsų kraštui.

Privalome atsiminti tai: reakcininkai kalba apie "komunistų pažabojimą," bet jie turi galvoje uždavimą smūgio visam darbininkų judėjimui, visam demokratiniam judėjimui.

Hitleris Vokietijoje pradėjo pirmiausiai veikti prieš komunistus. Tam reikalui Hitlerio provokatoriai net reichstago pastatą padegė. Tam reikalui buvo iškirsta visa eilė provokacijų.

Tūli žmonės, — net ir neblogi žmonės — tuomet sakė: tegu komunistus muša, mums dėl to galvos neskaudės.

Bet matėme, kas įvyko. Hitleris pradėjo mušti komunistus, gi užbaigė su žudymu milijonų nekaltų žmonių.

Hitleris pradėjo savo karjerą su padegimu reichstago pastato, o baigė — su liepsnojančiu pasauliu!

To paties siekiasi ir Amerikos reakcininkai.

Dėl to prieš šį Ne-Amerikinio Komiteto sumanymą visi darbo žmonės, visi pažangūs žmonės, visa amerikiečių tauta privalo griežtai kovoti, kad jis netaptų įstatymu.

Sutraukė ir Nesutraukė

Tuojau, kai praėjusią savaitę Colombijoj užsiliepsnojo (konservatyvų partijos išprovokuotas) sukilimas, buvo pranešta, jog sukilimą pradėję "komunistai ir Tarybų Sąjungos agentai."

Tuojau, beje, buvo pranešta, būk Colombijos vyriausybė nutraukianti ryšius su Tarybų Sąjunga.

Kiek džiaugsmo, kiek laimės buvo Amerikos reakcininkams!

Bet tai buvo, nepasakius aštriau, "persūdytas" pranešimas. Tai buvo melas, sugalvotas ir paleistas liaudies priešų tuo tikslu, kad tai giliau paveiktų į Italijos balsuotojus.

Šiuos žodžius rašant (penktadienį) Colombia dar vis tebepalaiko diplomatinius ryšius su T. Sąjunga. Bogotoje tebėra T. Sąjungos atstovybė.

Dėl to prastai jaučiasi tie, kurie troško ryšių sutraukymo.

Penkių Centų Fėras ir Quill

Aną dieną Michael Quill, Transporto Darbininkų Unijos prezidentas, garsiai suriko: pakelkit važiuotės fėrą ir pakelkit važiuotės darbininkams algas, — o jei ne, streikuosime!

Quill yra New Yorko miesto tarybos narys, išrinktas Amerikos Darbo Partijos sąrašu Bronxe.

Quill žinomas kaipo "progresyvus veikėjas."

Kas čia pasidarė? Kodėl jis taip garsiai pradėjo rėkti? Kodėl jis taip pataikauja turčiams ir išstoja prieš biednuomenę?

Sunku dabar pasakyti.

Vienas aišku: prieš vienerius metus, kai New Yorke buvo pasimota pakelti važiuotės fėrą, tai tas pats Quill skelbė: nereikia fėro pakelti, — važiuotės darbininkų algoms pakelti yra užtenkamai pinigų ir be fėro pakėlimo!

Tuos milijonus žmonių, priešingų naujam karui, paskelbti "už pinigus Stalinui parsidavusiais agentais," gali tik tas, kuris nieko bendra neturi su sveikuoju protu.

VITALIUI BUKŠNAIČIUI PAMOKA

Toje pačioje Tėvynėje Vitalis Bukšnaitis savo angliškoje kolumnoje taip pat nepamiršta tų savo brolių komunistų. Į juos jis irgi žiūri ne geriau, kai pablūdėlis K. P. Jei Bukšnaičio valia būtų tai tokių sutvėrimų, kaip komunistai, Dievas visiškai nebūtų nė sutvėręs. Kad jiems "skaudžiau užvažiuoti", Vitalis net save pasistato visiško ignoranto rolėje, komunistų nevadindamas komunistais, bet "commies". Jei kas rimtai paklaustų Vitalio, ką tas žodis reiškia, aišku, jis negalėtų išaiškinti. Tokio žodžio nėra jokioje kalboje. Visam pasaulyje nėra nė tokių sutvėrimų, kaip "commies."

Vitalio Bukšnaičio netašyti sapaliojimai apie "commies", matyt, jau labai įkarto jo kolumnos skaitytojui, tokiam pat "commies" priešui, kuris nedrįsta nė pavardės pasisakyti. Jam nepatinka vienas dalykas: per dažnus Tėvynėje komunistų garbavojimas. Kam, tą burbulą apie komunizmo pavojų taip užsispyrus ir net išsišiepus pūsti?

"Visų pirma aš jaučiu", sako Vitalio kolega, "kad jūs išeikvojate perdaug laikraštinio popierio apie komunizmo pavojus šiai mūsų tautai... Paimkime atidon tą faktą, jog tikrųjų komunistų Jungtinėse Valstijose tėra tiek mažai. Palyginus su republikonais ir demokratais, komunistų šioje tautoje yra tik mažytė mažuma, ir tolimesnės diskusijos apie juos tiktai išpučia jų svarbą".

Manytum, kad čia tas rašėjas be pavardės padės tašką, ir bus baigtas kriukis. Bet nieko panašaus. Su tuo jis tik pradeda apie tuos vargšus komunistus. Jis apie juos ten prirašo keletą špaltų.

Taip toji amžinoji pasaka ir nenutrūksta. Taip Tėvynėje kiekvienoje špaltoje trykšta fašistinė propaganda prieš komunizmą ir komunistus.

Tam pačiam Susivienijimui Lietuvių Amerikoje pavojus pareina ne iš to, kad tūkstančiai ir tūkstančiai narių pasitraukė, kad Susivienijimo eilės kasmet retėja, bet iš to, kad šioje ašarų pakalnėje randasi komunistų. Tėvynėje Susivienijimo reikalai nustumti į užpečkį. Kam jais rūpintis? Kam Susivienijimą stiprinti? Argi ne daug lengviau Vitaičiui, K. P. ir Bukšnaičiui, pasiklojus Hearsto geltonlapius iš jų fašistinės propagandos pasisemti ir joje Tėvynės nelaimingus skaitytojus maudyti, negu galvoti apie SLA stiprinimą? Čia nereikia nei proto, nei iniciatyvos, nei gabumų.

KATALIKIŠKŲ PRIVATIŠKŲ MOKYKLŲ ATEITIS AMERIKOJE

Klerikalų Draugas nusiminusiai atsiliepia apie prezidento Trumano paskirtosios Aukštajam Auklėjimui Tirti komisijos pranešimą. Sako:

> Visi, kurie kuria mokyklas, jas užlaiko, mokytojauja, ar nori naujas įkurti, turėtų gerai persiskaityti tos komisijos pranešimą. Ras ten labai daug sau vertingos medžiagos surinkta ir aiškų nurodymą, jog privačios aukštojo mokslo mokyklos — kolegijos ir universitetai, — nepaisant to, kad jose mokslas yra ne žemiau pastatytas, negu valstybinių kolegijų ir universitetų, nepaisant mokinių skaičiaus, nei atnešamos visuomenei naudos, nei to, kad katalikai piliečiai lygiomis su visais moka mokesčius valstybinėms mokykloms kurti ir išlaikyti, iš vyriausybės negaus nė kokios paramos.
>
> Tokį nutarimą priėmė komisija 26 balsais prieš 2.

Konkrečiai kalbant apie katalikiškas privatiškas mokyklas, Draugas sako:

> 1947 m. žiniomis, J. A. Valstybių katalikai turėjo 21,885 mokslo įstaigas, kuriose mokėsi 3,641,395 mokiniai-studentai, o pridėjus ir jas lankančius nekatalikus, skaičius auklėtinių siekė 4,105,675.
>
> Aukštojo mokslo: kolegijų ir universitetų, Amerikos katalikai turi apie 200. Šios mokyklos yra garsios savo mokslo lygiu. Bet, kadangi ne valdžios įkurtos ir ne valdžios mokytojai įstatyti, tad jos negaus nei kokios paramos. Jos turės konkuruoti su valstybinėmis aukštojo mokslo įstaigomis, kuriose mokslas bus teikiamas dovanai, o net gabesnieji studentai gaus stambios paramos.
>
> Pavojus kat. mokykloms yra nemažas, nes jos negalės teikti dovanai mokslą, — neturi neišsemiamų pajamų.

Draugas, žinoma, nesako tiesos, kai jis teigia, kad privatiškose mokyklose, vedamose kunigų ir davatkų, mokslo lygis toks pat, kaip ir visuomeninėse viešose mokyklose. Bažnytinėse mokyklose daug jaunų žmonių laiko suėda poteriai ir religinės pamokos, kurios, aišku, nieko bendra neturi su jokiu mokslu.

New Yorko miesto CIO Taryba paskyrė $100,000 kovai prieš reakcininkų pasikėsinimą ant unijų.

Vietoje važinėti autobusais, šie busų vairuotojai dabar vaikščioja pikieto linijoje trijų kompanijų, šešių linijų firmoms pasišovus vieniems darbininkams pailginti darbo valandas už tą pačią seną mokestį, o kitus atleisti. Trys šimtai vairuotojų išėjo apginti savo teises. Darbininkai yra nariais CIO Transport Workers Unijos Lokalo 100, New Yorke.

Dabar Quill apsivertė ragožiumi ir jau kitokią giesmę gieda.

Dėl to Amerikos Darbo Partija Bronxe išleido specialų pareiškimą, skelbiantį, jog Quill daugiau nebeatstovauja tos partijos.

Gerai pasakyta!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

TĖVYNĖS REDAKTORIAUS KLIEDĖJIMAS

Dabartinis SLA organo Tėvynės vedamųjų rašytojas K. P. įsimylėjęs tik į vieną giesmę, ir ją traukia be jokio poilsio. Jam, matyt, dieną ir naktį sapnuojasi komunizmas ir komunistai. Apie tai jis nuolat rašo ir nepavargsta. Bal. 16 dieną Tėvynėje jis dar kartą komunistus pasiima ir su jais apsidirba.

Kad broliui K. P. komunistai nepatinka, kad jis su jais susirokuoti negali, tai sena pasaka. Bet šiuo atvėju jis tiesiog reikalauja komunizmui paskelbti karą. Jo supratimu, tai turėtų padaryti Dėdė Samas. Tuo būdu jam labai patinka, kad Dėdė Samas bilijonus dolerių praleidžia pasiruošimui prie karo.

Šitokia "filosofija" apsiginklavęs, K. P. paskelbia komunistais ir "už pinigus parsidavusiais Stalino agentais" visus, kurie naujam karui priešingi, priešingi taip pat militarizmo reikalams išleidimui bilijonų dolerių.

Su tuo sutvėrimu bėda bus tame, kad jis jokio supratimo neturi apie Amerikos žmonių nuotaikas. Jis neturi jokio supratimo, ką galvoja ir protauja apie naują karą Amerikos veteranai. Faktas yra, kad kiekvienas padorus amerikietis, kuris nėra fašistinės propagandos užnuodytas, arba už pinigus parsidavęs karo kurstytojams, iš gilumos širdies priešinasi naujam karui, nori, kad Amerika dėtų visas pastangas, idant naujo karo būtų išvengta. Šitą savo nusistatymą milijonai žmonių šiandien reiškia, pritardami Henry Wallace kandidatūrai ir trečiosios partijos judėjimui. Tai puikiai jie išreiškė prieš keletą savaičių New Yorko miesto dalyje Bronxe, kuomet absoliute balsų dauguma išrinko savo atstovu kongresan Leo Isacson, kuris atvirai ir griežtai pasmerkė naujo karo kurstytojus ir ruošėjus.

Surokuokite Iškaščius

Rašo **Henry Wallace**

Šią savaitę, kurioje įvyksta trimetinės sukaktuvės nuo velionio Roosevelto mirties, geras laikas surokuot tuojautinius ir būsimus kaštus mūs vedamo šalto karo.

Velionis Rooseveltas turėjo draugiškiausius santykius su mūs karo laikų alijantais ir toje politikoje jis turėjo paramą Amerikos liaudies. Tą liudijo rinkimai, įvykę 1944 m. Bet po jo mirties jojo politika buvo vis labiau ir labiau paneigiama per militaristus, Valstybės Departmentą ir tuos, kurie užėmė jo vietą.

Kiekvieną pavasarį po jo mirties mes darom naujus žingsnius žemyn į bedugnę, kur yra karas. Metai laiko atgal, buvo paskelbta Trumano doktrina. Dabar, 3 metų sukaktyje, šalis staiga susiduria su dviparty niu šauksmu už kraštutinę militarizaciją, su arti sunaikinimu J. T. per mūsų elgesį dėl Palestinos ir Triesto, ir su karo isterika.

Šis šaltas karas yra vedamas veidmainiškai naudojant šventą demokratijos vardą. Tas jau atsėjo Amerikos žmonėms bilijonus dolerių, ir kaštai tebeauga su pasibaisėtinu greitumu kiekvienais metais, kaip mes bandome skyrimais pinigų susilygti su sudaryta neapykanta. Kaštai ne tik vien doleriais, kurie reikalauja aukštų taksų; tas atsispindi stokoje namų, trūkume reikmenų, žeminime gyvenimo lygio kiekvienam iš mūs.

Išpūstas spaudimas, kurį sutvėrė Trumano doktrina, atsėjo Amerikos liaudžiai į metus, kurie tik baigėsi, 15 bilijonų dolerių, pridedant 11 bilijonų dėl militarizmo ir gelbėjimo Europos dvasioje ginklavimosi.

Pasėkoje Trumano St. Patriko Dienoj paskelbtos doktrinos, militarinės išlaidos ateinančiais metais bus pakeltos iki tokio laipsnio, kad priskaičius kaštus pagelbos Europai, Kinijai ir Turkijai, sudarys išlaidų daugiau kaip 20 bilijonų dolerių. Pridėkim prie to dar kaštus vartotojams, kuriuos sudaro išpūstas spaudimas iš svetur, mes surasime, kad metais, kuriuos dar tik pradedam, šis šaltas kara atseis apie 35 bilijonus dolerių! Momentaliai taksus mokantis vartotojas yra apgaudinėjamas taksų nužeminimu, bet jau dabar aišku, kad ant visų produktų, kuriuos tik liečia militariniai užsakymai, bus trečias rundas kainų pakėlimo, kas atseis daug daugiau, negu taksais numušta. Sekančiais metais taksai vėl bus pakelti ir vartotojai sumokės bilas daug aukštesnėmis kainomis, kurios pareina nuo nedateklaus finansavimo.

Kongresas, numažindamas taksus ir skirdamas naujus bilijonus dolerių dėl karo, atvirai pasako, kad Amerikos liaudis yra mulkiai. Išpūstos bilos, kurias mes turėsime sumokėti taip ilgai, kaip šaltas karas tęsis, ištikrųjų bus bauginančios. Šaltas karas nėra tolimas. Jūs jį pasitinkat veidas veidan kiekvieną kartą bent ką nors pirkdami.

Svetur šaltas karas mums kainuoja mūsų prestyžų. Rooseveltas buvo mylimas paprastų žmonių iš visų tautų. Šiandien Amerika neapkenčiama ir jos bijoma. Visur darbininkai mus mato panaudojant mūsų ginklus ir pinigus, kad parėmus reakcijonierius, kurie vartoja žiauriausius būdus palaikymui liaudies vergovėje. Jau dabar yra svetur daugiau užmuštų per šį šaltą karą, negu kad amerikiečiai buvo užmušta 2-me pasauliniam kare. Kinijoje daugiau kaip milijonas žmonių mirė beprasmiškam kare, kad palaikius Kuomintango diktatūrą galioje. Daug tūkstančių kovojančių už neprigulmybę užmušta Indo-Kinijoje ir Indonezijoj su Amerikos lend-lease pirktomis kanuolėmis, šaudant Olandijos kareiviams ir Francijos svetimšal. legionieriams. Graikijoje tūkstančiai jau užmuštų kariaujant, ir dešimtimis tūkstančių politinių kalinių išguita į neapgyvenamas salas, daugiau kaip tūkstantis graikų nužudyta per teismus. Jųjų nusikaltimai tokie pat, kaip George Washingtono: jie nori atsikratyt karaliaus! Palestinoje žydai yra užmušinėjami kiekvieną dieną su ginklais, Amerikos finansuojamais ir Anglijos pristatomais.

Nei vienoje tų sričių nerasite Rusijos kariuomenės. Nei jugoslavas, nei bulgaras, nei albanas, nei rusas nebuvo kada nors pagautas Graikijos kautynėse. Bet kas gali pasakyti, kada Amerikos karininkas ten bus nušautas?

Naturalu, kad komunistai yra veiklūs visose šalyse, kur tik mes remiam reakciją. Rusija galėtų tą sulaikyti, jei bandytų. Bet dėl kokios priežasties ji bandytų tai daryti dabar?

Ilgainiui didžiausi šalto karo nuostoliai bus Amerikos praradimas simpatijos tarpe paprastų žmonių-darbininkų. Tuo tarpu mes galime suteikti paprastam žmogui visur daug daugiau, negu gali rusai, jei mes žiūrėtum į problemas su pasiryžimu patarnauti žmonėms, vietoje dominuoti juos, pelnams dėl saujelės parinktųjų, ir galų gale sukurti karą. Militaristai, kurie tvarko šią šalį dabartinėje administracijoje, priėjo prie galutinos išvados, kad yra reikalinga demonstruoti galingą spėką, kad pravedus jųjų programą. Tikslas pravedimo drafto ir visuotinos militarės tarnybos yra ne tik sumilitarizuoti šią šalį ir prirengti Ameriką galimam karui su Rusija, bet ir dėl to, kad draftuoti Amerikos jaunuolius kariavimui prieš prastai ginkluotas armijas ir visai prieš beginklius civilius žmones daugelyje vietų po visą pasaulį!

Šaltas karas iki šiol nesuvaldė nieko, vienintėlis šalto karo atsiekimas — tai praturtinimas monopolistų Amerikoje. Mes, kurie sudarom 6 nuošimtį pasaulio žmonių, esam serijoziškam pavojuje būti atskirtais moraliai nuo visos žmonijos. Pirma, negu mes pasieksim likimą vokiečių juos Hitleriui valdant, mūsų žmonės turi prašnekti — dabar, tuojaus!

Iš "New Republic"
vertė *Viečiuniškis.*

LITERATŪRA IR MENAS

"Pergalė" Brooklyno Scenoje

I.

Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatro artistai-mėgėjai balandžio 11 d. suvaidino Dauguviečio "Pergalę." Vaidinime dalyvavo sekami asmenys:

Rokas, ūkininkas — Steponas Večkys; Benis, jo vyresnysis sūnus — N. Pakalniškis; Leonas, jaunesnysis sūnus — P. Venta; Palmira, išlepėlė Benio žmona — L. Kavaliaukaitė; Karusė, Roko sesuo, Leono augintoja — N. Buknienė; Jokubauskas, fašistinis viršaitis — J. Juška; Petras Vozbutas, naujakurys, partizanas — P. Grabauskas; Marė, jo žmona — H. Bručas; Klemas Gaputis, naujakurys — J. Rušinskas; Magdė, jo žmona — Ald. Aleknienė; Brigita, jų duktė, Leono sužadėtinė — H. Feiferienė; Paulina, Brigitos draugė — N. Ventienė; Jurgis, piemuo — Alb. Augulis; Engel, hitlerinės armijos majoras — Robertas Feiferis; Šram, SS oberleitenantas — Pov. Alekna; Tonat, obervachmeisteris žandaras — S. Nevinskas; Fenske, Engelio šoferis, žandaras — V. P.; Raudonarmietis — Povilas Rainys; Policijantai — Al. Nevinskas ir J. Byronas; Kaimo jaunimas: H. Feiferienė, N. Ventienė, Eleanora ir Lilija Briedytės, T. Navikas, Al. Žvirblis, P. Venta, Alb. Augulis; Režisūra — kolektyvinė, pačių aktorių; Suflioriu — V. Senkevičius.

Daugumas aktorių-mėgėjų — gerai Brooklyno visuomenei pažįstami, tačiau keletas jų — gal būt pirmą sykį pasirodė mūsų scenoje. Naujokai: *Steponas Večkys* (Rokaș), *Helen Bručas* (Marė Vozbutienė), *Robertas Feiferis* (majoras Engel), *Aldona Aleknienė* (Magdė), *Albinas Augulis* (Jurgis), *S. Nevinskas* (Tonat), *Pov..Alekna* (Šram).

Ilgiausia rolė Roko Urniežo, mažažemio ūkininko, ir Steponas Večkys, tenka pabrėžti, įdėjo jon visas savo pastangas ir talentą. Gi talento vaidybai jis turi, — turi ir energijos. Tą patį galima pasakyti ir apie Robertą Feiferį, vaidinusį hitlerinio majoro rolę.

Gražių gabumų parodė ir jaunuolis Albinas Augulis, taipgi Helen Bručas ir Aldona Aleknienė.

Šiuos asmenis paskyriai pastebiu dėl to, kad jie, turėdami sceninių gabumų, neprivalėtų leisti jiems "rūdyti," — jie turėtų juo dažniau dalyvauti mūsų pastatymuose, vaidinimuose, kuriuos visuomenė mėgsta, kurių jinai ilgisi.

II.

Gyvendamas Vilniuje ir skaitydamas mūsų spaudoje aprašymus apie jo kūrinio suvaidinimą Amerikoje, B. Dauguvietis, veikiausiai, paabejos tuo, ar čia jo veikalas statomas.

Lietuvoje ši drama žinoma *"Naujosios Vagos"* vardu ir ji turi *septynis* paveikslus (arba veiksmus); pas mus gi ji vadinama "Pergale" ir tėra tik penkių paveikslų-veiksmų.

Kaip tai įvyko?

Kai ši drama buvo tik ką parašyta, jai buvo duotas "Pergalės" pavadinimas. Gavę jos rankraštį, mūsų menininkai jai tą vardą ir paliko. Taikydami Amerikos lietuvių scenai, leidėjai ryžosi dramą sutrumpinti, kad ji būtų prieinamesnė mūsų scenai. Septynių veiksmų veikalas, atrodė, bus perilgas, neįmanomas pas mus pastatyti. Dėl to leidėjai jį trumpino ir trumpino taip, kad nukirpo du pirmuosius veiksmus, padarydami "Pergalę" penkių veiksmų drama.

Kai ji buvo vaidinta Brooklyne, "Pergalė" atrodė be pradžios, o pradžia jos labai svarbi.

Pirmasis veiksmas vaizduoja tai, kaip, tarybinei santvarkai įsikūrus, Lietuvoje buvo pradėta pravesti griežta žemės reforma. Štai, Jakubauskas, išbuvęs viršaičiu apie 15-ką metų, dejuoja, kad iš jo ūkio bus atrėžta žemės ir atiduota miesto darbininkui Vozbutui ir pas jį ilgai tarnavusiam bernui Gapučiui.

"Kas čia darosi — po velnių! Maniau, tik gąsdina, o dabar—kaip su rimbu per galvą. Nepasitarę, nepasiklausę—žemę dalina!" dejuoja Jakubauskas.

Jis nepasitenkinęs, bet pasitenkinę tie, kurie žemės gauna — Gaputis ir Vozbutas.

Jakubauskas grąsina: *"apie tai, kas čia darosi, brėliui į Ameriką parašysiu. Pažiūrėsime, ką Amerika pasakys."*

Vadinasi, pirmajame veiksme pradedama varyti nauja vaga naujame Lietuvos gyvenime. Trečiasis veiksmas yra tik tolimesnis vagos nuarimas, — bet trečiasis veiksmas vyksta prieš pat karą, gi ketvirtajame veiksme — jau matome karo siaubą alinantį mūsų tėvų kraštą.

Ketvirtajame veiksme Jakubauskas jau ir vėl viršaitis, jis jau vokiečių - hitlerininkų globojamas ir drąsus, pilnas kerštо. Atvykęs į Roko (savo svainio ir kaimyno) kiemą naujakuriui Gapučiui kepurę nuo galvos daužo, jį terorizuoja.

Stebėtojui, nemačiusiam pirmojo akto, nesuprantama, kodėl Jakubauskas (kad ir girtas) terorizuoja Gaputį; nesuprantama ir tai, kodėl Vozbutas ir Gaputis taip atsidavusiai gina tarybinę santvarką. Kitais žodžiais: *stoka ryšio.*

Autorius, rašydamas šį veikalą, turėjo galvoje tai: Jakubauskas simbolizuoja buožes, Rokas — padorų smulkų valstietį, Vozbutas ir Gaputis — naujakurius, gavusius iš tarybinės vyriausybės žemės; Leonas — komjaunuolius-kovotojus, Benis — sumiesčionėjusius beprincipinius šarlatanus, fašizmo "piliorius." Tačiau, nemačiusiajam pirmo veiksmo, stebėtojui sunku visa tai įsivaizduoti. Bet taip reikia veikalas suprasti statant jį scenoje.

Ryškiausi veikale veiksmai yra pirmas, simbolizuojas tarybinės vyriausybės dovaną, teikiamą Lietuvos biednuomenei, penktas ir šeštas — simbolizuoją Lietuvos žmonių kovas ir nacių žiaurybes Lietuvoje ir septintas — krašto išlaisvinimas, Raudonosios Armijos grįžimas.

Mano nuomone, antras veiksmas galima apleisti, galima trumpinti tūli kiti veiksmai, bet *pirmasis veiksmas turėtų būti grąžintas, norint, kad drama turėtų pilnatį.*

Paskutinis veiksmas — čia jau autoriui tenka primesti — neužtenkamai išryškintas.

Pati pabaiga nesudaro jokio gilesnio, sakyčiau dramatingesnio pergalės įspūdžio: vieno raudonarmiečio pasirodymas Roko namuose— silpnutis žestas.

Stebėtojai per visus veiksmus, liečiančius Lietuvos okupaciją, nekantriai laukia, žiūri, kas čia bus, kaip raudonarmiečiai sumuš vokiečius; stebėtojas ištroškęs matyti raudonarmiečių pajėgas, nes jis žino, kad jie galingi, kitaip nebūtų sumušę hitlerininkų. Todėl prieš uždangai nusileidžiant įėjimas scenon vienui vieno raudonarmiečio, dargi su atkištu į žmones šautuvu, nesudaro tikėto įspūdžio, o kai kuriems galėjo net atbulą įspūdį sudaryti!...

Statant šią dramą antru sykiu, tai būtinai reikėtų pakeisti, papildyti, sudramatizuojant visą veikalo užbaigą.

Pridėti tenka dar ir tai: Originale, iš kurio Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatro aktoriai vaidino, Rokas padarytas **stambiu** ūkininku, bet vėliau autorius tai pataisė, padarydamas jį **mažažemiu.** Taip yra knygoje. Veikalą pakartojant, man rodosi, į tai turėtų būti atsižiūrėta. Nepamirškime, jog Roko rolė—ašis, aplink kurią sukasi viskas kitkas.

III.

"Pergalė" — sunkiai besiduodanti vaidinimui drama. Jos pradžioje pasireiškia klasių kova Lietuvos kaime. Antroje veikalo dalyje — mirtina kova su vokiškuoju okupantu.

Nėra čia humoro, nėra čia juokingų "lengvesnių" scenų, galinčių "nubovyti" stebėtoją. Dėl to "Pergalė" suvaidinti nėra lengva, ypačiai aktoriams-mėgėjams ir prie mūsų sceninės įruošos, kuri skurdi, varginga, neimponuojanti.

Jeigu Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatro artistai-mėgėjai, visgi sugebėjo "Pergalę" pastatyti taip, kad publika nenuobodžiavo, kad ji atydžiai, tiesiog įtemptai klausė ir stebėjo kiekvieną aktoriaus žodį ir judėsį, tai *nuopelnas dėl to priklauso aktoriams ir režisūrai, prie kurios daugiausiai darbavosi Steponas Večkys.*

Tai tenka skaityti laimėjimu!

Pagal mano asmeninę nuomonę, vaidybos tonas buvo perdaug liūdnas; perdaug ašarų, permažai drąsinančio jausmo.

Tai reiškėsi tiek moteryse tiek vyruose. Karusei, Magdei ašaros visai tiko, tačiau Marė, mano nuomone, turėjo būti kitokia: kovingumas, ryžtas privalėjo užimti ašarų vietą, — juk ji kovodama ir žūsta. Ji gi miestietė, naujakurio žmona, kurios vyras — partizanas.

Tarybinės santvarkos gynėjų simboliai turėtų būti drąsūs, ne verksniai.

Žinoma, čia mano asmeninė nuomonė, gal būt aš klystu.

(Neužilgo, tikiu, matysime neseniai Lietuvoje išleistą filmą *"Marija Melnikaitė"* — matysime, kaip orijentavosi Lietuvos kaimas karo metu; iš ten, spėju, galės visi "Pergalės" aktoriai gauti įdomių pamokų.)

Gilaus įspūdžio žiūrovuose paliko veiksmas, kur vokiečiai karininkai tariasi (Roko kieme) apie susirėmimą su partizanais, kai atvedami priblokšti, sumušti partizanai Leonas ir Brigita.

Gerai vaidino: Buknienė, Juška, Pakalniškis, Venta, Feiferienė, Kavaliauskaitė, P. Grabauskas, Ventienė, Rušinskas. Tiesa, šian ir ten pasitaikė netikslių pauzelių, bereikšmių judėsių, šlubuojančių mostų; kai kurių nebuvo įsigilinta į rolių esmę, neužakcentuotas tas ar kitas žodis bei sakinys, bet į smulkmenas nesigilinsiu, nors jos ir svarbios.

Pabrėžiu: "Pergalės" pastatymas — nemažas žingsnis mūsų dramininame mene.

Patartina aktoriams ruoštis rudeniui: dar sykį būtų galima "Pergalė" suvaidinti Brooklyne, ją papildžius, kai ką pataisius. Pati pabaiga būtinai reikalinga tatsymo. Gal tuomet atsiras pareikalavimų ir kituose miestuose veikalą suvaidinti.

"Pergalė" pasiekė Ameriką beveik prieš trejis metus. Jeigu tuomet būtų imtasi darbo ir veikalas Brooklyne pastatytas, jis būtų atlikęs žymesnį vaidmenį, negu šiuo metu.

Veikalas reikalingas n e m a ž a i aktorių, nemažai lėšų jam pastatyti, dėl to mažoms lietuvių kolonijoms jis pastatyti neįmanomas.

Apie "Pergalę," beje, mes turime du straipsniu, — vieną rašytą Lietuvoje, o kitą amerikiečio. Prie progos išspausdinsime Laisvėje abudu.

R. Mizara.

LMS News and Views

In Brooklyn, N. Y., two Sundays ago delegates from the LMS 3rd District came together for their annual conference. It was a good conference because firstly, 3 choruses from 2 neighboring states formally joined the district, Laisves Chorus of Hartford and Vilijos Chorus of Waterbury, Conn., Lyros Chorus of Phila., Pa. And with them the Women's Club and the ALDLD Branch No. 10 of the same town. Secondly, the conference brought out many fine suggestions and laid plans for some pretty big doings for the coming year.

I'd like to take the rest of this column this week to review the most outstanding plans. I think some of them can be applied to other LMS Districts and cultural organizations and should therefore be of interest to all. The biggest undertaking of this 3rd District this year is the Summer School. A full report was given at the conference. Much of the information I have printed previously. However, I want to mention again that the date and place are definite, August 16 to 29 at Olympia Park. The schedule of courses has been worked out to include music, drama, and language as the 3 major subjects, with a variety of minor subjects and lectures on organization, group participation, art, folk dancing, etc.

Indeed this school will be a large undertaking, but the Committee doesn't intend to let things rest at that. A n o t h e r g r o u p is whipping into shape the Booking Agency. At the N. Y. office are on file many names and addresses of artists in various cultural fields who are capable of traveling and entertaining outside of their home town. A list will be published at a later date. Organizations take not: Make your next affair a success by inviting new out of town talent.

We have now had 2 Lithuanian Festivals where one brought out the finest Lithuanian artists and acquainted them and our public with our cultural endeavors. The next step follows to acquaint other international and American groups with our art. To do this the Comm. suggested International Concerts to be held at some big hall in all the bigger eastern cities. During the war and since we have had a tendency to work only within our own language group. We should reacquaint ourselves with the folk customs of other people. A joint concert would be a pretty good beginning.

In conjunction with this program of international relationship a suggestion was brought forth how to acquaint Americans with our folk music and our artists. The best advertising medium for such a venture is the big radio networks. Time, once or twice a year, could be bought by the LMS to present such a program. It could be sponsored either by the national office or the individual districts.

Another good suggestion brought out was to inaugurate a series of symposiums. Learned people will be invited to lecture on certain interesting phases of art to small intimate gatherings. Following the lecture refreshments to be served and the rest of the evening spent in discussion. Such evenings can well be arranged by our frat. and literary organizations who as benefactors of the LMS movement can show their affiliation and interest in this way.

Work on a huge Art and Handicraft Exhibit to be held at the new "Laisve's" Home this fall is already being advanced. The old Comm. felt that not enough emphasis had been laid on this creative form of art work. A place to show the work and have it appraised and appreciated would be a fine incentive for more work among our artists. A suggestion came in from the delegates to set aside a part of the exhibit for children's work. This would serve tremendously as an insight to our future artistic aims.

A few months back Vilijos Chorus brought to the LMS 3rd District Comm. a proposal to revive the Song Festival Picnics that were so popular in New England prior to the war. The Comm. sanctioned the proposal and the chorus went ahead to organize such a picnic. At this conference we heard a report on the plan. The Song Festival will be held Sunday, July 18 at the Lithuanian Park in Waterbury Conn. Our choruses from N. Y., N. J. and Conn. have already agreed to participate.

Because of the tremendous amount of work laid out at the conference, it was decided to enlarge the executive comm. from 11 to 15. The following are the committee for the 3rd LMS District: V. Bovinas, W. Žukas, H. Mitkus, R. Žukauskas, A. Bakunas, M. Stensler, G. Ulinskaitė, A. Visockienė, Eva Mizara, A. Merkis, J. Ignatavičius, F. Mažilytė, Geo. Kazakevich, J. Kuodis, A. Dagis.

M. Stensler.

NAUJAS VILNIUS

Iš griuvėsių išimsime plytą
Ir įdėsime į laisvės namus,
Ji primins mums respublikos rytą
Ir jaunystės gražiausius jausmus.

Apsodinsime sostinę sodais,
Neries krantą apsėsim gėlėm.
Tarp tų sodų skambės mūsų žodis,
Nepalaužiama mūsų valia.

Čia Vilnelė, ten Užvingio miškas,
Nubanguoja kalvom Pavilnys.
Kaip gražus, laisvės saulei ištryškus,
Gedimino vaikų kurinys.

Vilnius širdžiai lietuvio sutvertas,
Aikštės — liaudies kovų palaikai.
Čia gyvens mūs ateinančios kartos,
Stalininės epochos vaikai.

Tat įdėkim kiekvienas po plytą
Į didžiuosius tarybų namus —
Pagražės mūsų Vilnius ryt rytą
Ir gyventi bus gera pas mus.

Teofilis Tilvytis.

MASKVAI

Maskva, kiek tavo mielas vardas
Piliečio širdžiai sako daug!
Į tavo mūrus lūžo kardas
Teutono, amžiais išdidaus,

Tu praėjai pro karo ugnį,
Ir sutvirtėjai ugnyje,
Ir priešus taip trenkei bedugnėn,
Kad nepakils jau niekad jie,

Ir skleidi spindulius žmonijai
Vilties tikėti ir gyvent,
Ir šilimoj tavoj atgyja
Širdis—ir ima vėl tuksent...

Ar gali kas tave pamiršti,
Kas buvo kartą tavyje?
Dantuoti Kremliaus sienų pirštai
Aušros iškyla ugnyje,

Ir tartum rodo, — čia, praeivi,
Stiprybės širdžiai pasisemk,—
Tiesus gyvenimas, ne kreivas,
Širdy privalo tau rusent!

Tau kelias rodomas, neklyski,
Tiesa—su darbo liaudim!

. . . . . .

O Kremliaus kupolai taip tviska,
Ir miestas skęsta gaudime.

Vytautas Sirijos Gira.

JAUNIKAIČIUI

(Iš P. Jakubovičo)

Jei tu, jausdams širdy šventos ugnies skaistybę,
Supratai, jog negali jos nieks užgesyt,
Nei draugai, nei priešai; jog net tavo gyvybė
Reiškia—vėliavą kovai už laisvę taisyt;

Jog mylėt be širdingų kančių — prigavinga,
Prakilni ir jautri kam yr' duota širdis,
Ir jog laimė rami yr' pikta, melaginga,
Kai aplinkui visur slypi juoda naktis:—

Jeigu taip, — tai, broliuk! nepas'duok tu baimingai,
Nes gyventi — tai reiškia kovot, ne vergaut...
Kiek pajėgi kovok! Išlaikyk tu didingai
Šventą darbą, kad bendrąją laisvę atgaut!

Jonas Kaškaitis.

Baltimore, Md.

Balandžio 12 d. tapo palaidotas Keistutis Kasparas, kuris buvo užmuštas karo lauke liepos 28, 1944 m. Kūnas buvo pašarvotas Keistučio tėvų Jono ir Petronės Kasparų namuose. Laidotuvės atsibuvo su militarinėmis apeigomis, Baltimore National Cemetery, dalyvaujant skaitlingam būriui giminių ir draugų. Draugam Kasparam reiškiu giliausią užuojautą jų skaudžioje nelaimėje!

★ ★ ★

Juozas Deltuva, iš Hanover, netikėtai susirgo ir turėjo pasiduoti ligoninėn. Sakoma, bus reikalinga operacija. Drg. Deltuva randasi University ligoninėje, ant ketvirtų lubų, warde B 4. Lankymo valandos: nuo 2 iki 3 po pietų ir 7:30 vakare. Linkiu greitai ir pilnai pasveikti.

★ ★ ★

Parengimai

Šeštadienį, gegužės 1, atsibus Gegužinės šventės paminėjimas. Atsibus Workmen's Circle Lyceum, 1019 E. Baltimore St., 7:30 v. vakare. Kalbės žymi kalbėtoja Elizabeth Gurley Flynn. Visi skaitlingai dalyvaukime.

Labai įdomus ir svarbus tarptautinis festivalis įvyks sekmadienį, gegužės 16 d., pradžia nuo pusdienio, finų darže, Ponka St. Šiame festivalyje bus daugybė visokių prašmatnybių. Kiekviena tauta turi ką nors savotiško. Būtinas reikalas ir lietuviams gerai prisirengus skaitlingai dalyvauti.

★ ★ ★

Laisvės paramai piknikas, kurį rengia LLD 25 kuopa, įvyks sekmadienį, **birželio 13 diena, Kardašiaus** parke, Evergreen, toj pačioj vietoj, kur praeitus metus atsibuvo. Vieta graži, prie vandens, tinkama pasimaudyti, naujai įrengta salė šokiams. Turėsime gerus muzikantus.

Pereitais metais daug svečių turėjome iš Philadelphijos. Taigi ir šiemet kviečiu draugus philadelphiečius skaitlingai atsilankyti. Smulkmenos bus pranešta vėliau. Stengkimės visi darbuotis, kad Laisvės naudai pikniką padarytumėm pasekmingiausiu. **V.**

Worcester, Mass.

Mirė Dominikas Miskavich, 32 Euclid Ave.; buvo LDS 57 kuopos narys. Velionis paliko nuliudime žmoną Marijoną (Repecką) Miskavich, 2 brolius ir 5 posūnius-podukras. Bus laidojamas Hope Kapinyne šį sekmadienį 2 val. dieną, iš Carrol Funeral Home, 3 Winthrop St.

Carrol Funeral Home

Philadelphia, Pa.

Sunkiai serga Ant. Bakšys. Turėjo operaciją. Dabar jau randasi namie, 1512 Summer St., ir povaliai taisosi. Jis yra LDS 5 kp. narys ir LLD 10 kp. narys.

Draugai, kurie galite, tai aplankykite sergantį draugą. Nuo savęs velinu greitai pasveikti. **J. S. Rainys.**

VALDININKAI PARDAVINĖJĘ PASPORTUS

Philadelphia. — Tapo įkaltinti buvusieji Jungt. Valstijų k o m i s i o n i e r i a i, Norman J. Griffin ir Howard Long už tai, kad jie pardavinėjo pasportus chinams iš Amerikos išvažiuoti ir sugrįžti. Už pasportą jie gaudavę po $150 iki $200. Kartu įkaltinti ir penki valdiniai raštininkai.

Ilja Erenburg

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48 —17— *Istorinė Apysaka* Vertė K. BARTKUS

(Tąsa)

Kai tribūnoje pasirodydavo komunistas, Breiteilis išeidavo iš salės; jis sakydavosi negalįs klausytis šitų žmonių. Jis nedalyvavo akcinėse bendrovėse, nesivertė finansinėmis spekuliacijomis, gyveno kukliai; pasakodavo, kad dalį savo uždarbio jis išleidžiąs propagandai. Jo mėgiamiausias darbas buvo jaunimo auklėjimas: jis organizavo būrius, dresiravo paauglius, garbino jų akyse šuanus, nacionalinius gvardiečius, žandarus, vertė mamyčių sūnelius žygiuoti per lietų ir pagal komandą kelti ranką. Vedė jis vėlai negražią vargšę moterį ir žaidė su penkiamečiu gležnu ir kaprizingu sūneliu. Rodos, tai buvo vienintelė Breteilio silpnybė...

Tessa stovėjo duryse, nežinodamas, ką pasakyti. Breteilis atsistojo:

— Sveikas, Poli! Tu blogai atrodai. Tur būt, pavargai?

— Taip. Labai... Bet ką tu čia veiki? Pravažiuodamas?...

— Ne, aš iš Paryžiaus. Tu juk žinai, kad Diugaras — mano augintinis? Jis jaunas, bet nekvailas. Reikia jam padėti.

Tessa supyko. Breteilis atvažiavo padėti Diugarui. Ką gi, tai jo reikalas! Bet ateiti pas Tessa ir dar gailėtis, kad jis blogai atrodo, visai netaktiška...

— Tu atleisk, bet aš eisiu. Aš pavargau.

— Lukterk, mums reikia pakalbėti. Tiktai ne čia... Aš užeisiu pas tave į numerį.

Tessa nuėjo į savo kambarį, atrišo kaklaraištį, nusiavė pusbačius ir atsigulė sofoje. Pasibeldė Breteilis. Tessa pasakė:

— Atidėkime pasikalbėjimą. Aš labai pavargau. Po rinkimų...

— Tai neįmanoma. Aš žinau, kad tu pavargai, ir sugaišinsiu tave lygiai penkias minutes. Būtina nutarti. Tu pats žinai, kad Diugaras turi visus šansus laimėti. Jis privalo gauti penkis šešis šimtus balsų daugiau. Bet aš prieš...

— Prieš ką?

— Aš noriu, kad išrinktų tave. Diugaras — protingas jaunuolis, jis mums dar bus reikalingas. Bet parlamente jis bus statistas. Argi galima jį lyginti su tavim? Tu — įgudęs politikas, žmogus su dideliu patyrimu, puikiausias oratorius, pagaliau, tu turi vardą. Tavo pralaimėjimas kraštui būtų nelaimė.

— Palauk, Lui, aš tavęs nesuprantu. Kam gi tie komplimentai? Argi tu nerėmei Diugaro? O jis mane kiekvieną dieną maišė su purvu.

— Kuriam galui teikti reikšmės žodžiams, o dargi rinkiminiuose susirinkimuose? Tarsi tu negyrei Liaudies fronto! Aš juk žinau, ką tu galvoji apie komunistus. Dar nežinia, kas iš mūsų juos labiau myli — aš ar tu. Aš noriu, kad tave išrinktų į Palatą. Tegu jie galvoja, kad tu už Liaudies frontą. Svarbu žmogus, o ne etiketė. Tau užtenka pasakyti vieną žodį...

— Prieš valandą aš pareiškiau, kad priimu Liaudies fronto paramą.

— Reikalas ne viešuose pareiškimuose. Aš kartoju: pakanka vieno tavo žodžio. Aš ne plepys, ir tu gali manim pasitikėti. Suprask, Poli, dabar kraštui ne partijos rūpi. Reikia gelbėti naciją! Diugaras turi nusileisti. Žinoma, kviesti balsuoti už tave jis negali. Užteks, jeigu jis atsiims kandidatūrą. Du trys tūkstančiai balsų teks tau.

— Diugaro šalininkai pasirinks Granmezoną.

— A, senas generolas?... Aš jį pažįstu. Kvailas, bet padorus žmogus. Aš su juo rytoj pasimatysiu. Ką gi, ir Granmezonas atsiims kandidatūrą. Tu būsi vienintelis kandidatas. Štai tau vienybės simbolis, kuris gali išgelbėti Prancūziją!

Pagunda buvo tokia didelė, kad Tessa pradėjo beprasmiškai marmėti:

— Simbolis?... O tu, vadinas, iš Paryžiaus? Ten taip pat karšta? Aš nepakenčiu karščio...

Breteilis tylėjo. Tessa stengėsi galvoti, bet negalėjo: mintys buvo smulkios ir tirštos, kaip kuojos vandenyje. Jis tesuprato viena: jis vėl bus deputatas! Išgėręs stiklą vandens, nusišluostė rankšluosčiu kaktą. Palaipsniui grįžo sąmonė. Jis kalbėjo sau: Prancūzija pavojuje. Priešai budi... O viduje išdavystė. Aš būsiu tautos vienybės simbolis. Svarbu ne etiketės, o žmonės! Pats to nepastebėdamas, jis kartojo čia Breteilio, čia Didje žodžius. Pagaliau baikščiai, kaip vaikas, kuriam žadėjo nuostabiausią dovaną, jis išvapaliojo:

— Bet ką, atvirai kalabant, aš turiu pasakyti?

— Tiktai viena — kad tu sutinki.

— Tuomet gerai... Aš neturiu teisės atsisakyti.

Breteilis stipriai paspaudė Tessa ranką:

— Aš žinau, kad tu garbingas žmogus. O dabar ilsėkis. Labanaktis!

Kitą rytą Tessa pabudo vėlai. Saulė skverbėsi pro langines, ir seni aksominiai malachito spalvos krėslai atrodė, lyg mažos pievelės. Išeidamas iš viešbučio, Tessa pamatė naujai priklijuotą plakatą: "Žakas Diugaras dėkoja savo rinkėjams ir, nusilenkdamas patrioto pareigai, atsiima savo kandidatūrą. Tegyvuoja Prancūzija!" Tessa negalėjo paslėpti šypsnio. Jis net mirktelėjo jaunai gėlių pardavėjai; pažiūrėjęs į ją, jis prisiminė Poletės kaklą. Vis dėlto gyvenimas gražus! Tą rytą jam viskas patiko: ir romanų stiliaus bažnyčios, ir dulkių siurbliai magazino lange, ir turgaus pardavėjos. Jis buvo pasiruošęs visus išbučiuoti. Tur būt, tas Diugaras — puikus vaikinas, su juo galima gerai papusryčiauti, paplepėti, pajuokauti. Gaila, kad Tessa neturi dvaro, jis duotų Diugarui uždirbti. O ir Didje — padorus žmogus, senas šaltkalvis, geraširdis ir ūsuotas. Toks gali pataisyti užraktą... Svarbu ne etiketės, o žmonės! Tessa sustodavo prie kiekvieno plakato. Žmonės svarstė Diugaro pareiškimą. Vienas šoferis išlipo iš mašinos, perskaitė garsiai pareiškimą, paskui nusispiovė ir pasakė:

— Na, ir pienburnis!

Net tai negalėjo nuliūdinti Tessa. Jis spindėjo. Jis nutarė dienai kitai nuvažiuoti į Paryžių: reikia skirti Poletai visą vakarą. Jis užėjo į cukrainę ir nupirko Denizai dėžutę saldainių. Paskui jis sėdėjo mažoje kavinėje: užsakė stiklą pikono. Greta su juo sėdėjo žmogus, nežiūrint ankstybo laiko, spėjęs išgerti keletą stikliukų. Jis lesino žvirblius duonos trupiniais, suvyniotais į laikraštį. Jis pasakė Tessa.

— Malonu pasikalbėti su paukščiu. O tai vis rinkimai ir rinkimai...

Tessa mašinališkai paklausė:

— Jūs už ką?

— Aš? Už save, štai už ką! Ir už paukštį. Aš nebalsuosiu. Niekis!

Tessa nusikvatojo:

— Teisingai! Ką gersite? Aš vaišinu.

Tessa išvažiavo ketvirtą valandą, o penkiomis Breteilis nuvyko pas markizę de Nior. Ten antradieniais susirinkdavo Puatje įžymybės: nusmukę dvarininkai, gyvenę kukliai, bet pagal etiketą... Į jų tarpą buvo priimti du fabrikantai, archeologinio instituto profesorius ir keletas dvasiškojo luomo asmenų. Patarnautojas nešiojo skystą arbatą ir mažyčius sandvičius markizė buvo garsi šykštuolė. Dažniausiai svečiai liežuvaudavo, mandagumo dėlei paskirdami penkias minutes užsienio politikai arba iškasenoms: miestas garsėjo senienomis, ir visi vietiniai aristokratai gerbė archeologiją. Bet tą dieną buvo kalbama apie viena — perrinkimus. Granmezonas jautėsi herojus. Tai buvo niurna, bet neužgaulus senis su naujagimio kaukuole ir podagra kojoje, apautoje gelumbine šliure. Pykdamas generolas atkišdavo į priešaki skaudamą koją ir rėkdavo: "Niekados!"

Breteilis, pamaišęs puodelyje šaukšteliu, tarė:

— Mano bičiuli, susidariusiomis aplinkybėmis kilniausia pasitraukti.

— Niekados! Aš ne Diugaras... Aš žinau, kad išrinks Tessa, bet būna pralaimėjimų, kurie garbingesni už pergalę.

— Nereikia karščiuotis. Du tūkstančiai balsų, paduotų už jus, pastūmės Tessa į mūsų priešų lagerį. O tarp kitko, tai padorus žmogus.

Visi pasipiktino:

— Šotano bičiulis! Prisiminkite Stavickio bylą!...

— Masonas! Jis "Didžiųjų Rytų" ložėje.

— O Desario pinigai?...

(Bus daugiau)

CHAPMAN COHEN

Krikščionybė, Vergija ir Darbininkai

Vertė A. M. Metelionis.

(Tąsa)

Dr. Livingstone, savo knygoje, "Expedition to the Zambesi", sako, kad vergija Afrikoje nebuvo žinoma iki ją ten įvedė krikščionys portugalai. Pirmas žymesnis anglas, kuris užsiėmė plačia vergais pirklyba, buvo John Hawkins, kuris vėliau buvo Anglijos jūreivijos iždininku ir artimu draugu karalienės Elzbietos. Pirma to, visa vergais pirklyba buvo ispanų rankose. Bet kadangi, kaip jau sakėme, tai buvo labai pelningas biznis, tai ir Hawkins ir karalienė Elzbieta nusprendė eiti į tą pelningą biznį.

John Hawkins kelionei į Afriką sudarė aštuonis laivus. Karalienė Elzbieta tam davė savo didelį laivą vardu "Jėzus." Prieš išvyksiant į kelionę, Hawkins'as laivų darbininkams įteikė savo įstatymus, tarpe kurių buvo: "Nepamirškite dievo ir kas dieną jam tarnaukite; vienas kitą mylėkite", ir t.t.

Po ilgos kelionės Hawkins'as su savo ekspedicija pasiekė Afriką. Čia savo nustatyta kaina pirko vergus ir taipgi gaudė be jokio atlyginimo. Šitaip Anglija pradėjo biznį negrais vergais.

Per ilgą laiką Anglijos vergais pirklyba buvo tik kelių kompanijų rankose, nes tik jos turėjo leidimus tą biznį daryti. Bet Angliją valdant Williamui ir Marei leidimai buvo panaikinti ir kiekvienas galėjo vergais daryti biznį. Net vienas karas tarpe Prancūzijos ir Anglijos buvo pasekmė vergais pirklybos.

1739 metais Prancūzijos karalius Philip V atsisakė leisti per Prancūzijos žemę Anglijos vergų pirkliams vežti vergus į Pietų Ameriką. Dėl šito Anglija paskelbė karą Prancūzijai.

Istorikas Ingram sako, kad tik viena English African Company, tarpe 1680 ir 1700 metų, parvežė 140,000 negrų vergų. Kiti pirkliai per tą patį laiką parvežė apie 160,000 vergų. Tarpe 1700 ir 1786 metų nemažiau kaip 610,000 iš Afrikos negrų vergų buvo parduota tik vienoj Jamaica. Laikotarpyje šimto metų, baigiant 1776 metais, tik viena Anglija parvežė ir pardavė Ispanijoj, Prancūzijoj ir savo kolonijose virš 3,000,000 vergų.

Į laivus pervežimui vergų imdavo du syk tiek, kiek laivui nustatyta kvota būdavo. Dažnai, kol laivas pasiekdavo galą kelionės, tai pusė vergų jau būdavo negyvi. Čia vienas aprašymas vergų vežimo:

"Vergus po du rankas ir kojas lenciugais surakindavo. Stovėti jiems duodavo vietos tik po pėdą ir pusę, todėl jie būdavo taip susispaudę, kaip silkės bačkoje. Nuo tokio susispaudimo, nešvarumų, ligų ir bado kelionėje apie pusė vergų išmirdavo. Rytmetyje laivo sargai eidavo pertikrinti vergus ir, radę negyvus, mesdavo į jūrą, o į jų vietas kitus prirakindavo."

Yra žinoma, kad tarpe 1690 ir 1820 metų tik į vieną Jamaica buvo įvežta virš 800,000 negrų vergų iš Afrikos. O 1823 metais ant tos salos buvo tik iš viso 340,000 negrų. Todėl šita krikščionių vergija buvo toli pralenkus Romos vergiją.

Anglijoj trys svarbiausi vergais pirkliavimo miestai buvo Bristol, Liverpool ir London. Bet vėliau Bristol užėmė pirmą vietą ir buvo žinomas kaipo vergų pirklybos centras. Pradžioje 18-to šimtmečio Londonas turėjo virš 100 laivų vergams gabenti, bet penkis metus vėliau jau turėjo tik 50 laivų ir paskui tik 30 laivų. Bet tuo pačiu sykiu, kuomet Londono vergais pirklyba puolė, tai Bristol daugiau kaip du sykiu pakilo.

Dabar trumpai apie pradžią to krikščioniško vergais biznio.

Pirmas Anglijos laivas su 50 vergų iškeliavo iš Mersey, Afrikos, 1709 metais. Tik penketą metų vėliau, 1714 metais, Anglijoje daugiau kaip pusė laivų priklausė Liverpool kompanijai. Liverpool kompanija 1730 metais vergų pirklyboj turėjo 20 laivų, o jau 1792 metais tam tikslui turėjo 136 laivus. O ypač kada vergais pirkliai sužinojo, kad tas biznis bus įstatymų būdu sulaikytas, tai jie tą biznį labai padaugino.

Nuo sausio mėnesio 1806 iki gegužės 1807 metų vien tik Liverpool kompanijos 185 laivai paliko Afriką su virš 50,000 vergų. Dėlto tas vergais biznis taip greitai kilo, kad jame buvo didelis pelnas.

Dažnai krikščionys, nuvykę į Afriką, prisigaudydavo vergų, o parvežę juos brangiai pardavinėjo. Bet ir perkant Afrikoje vergus krikščionys už juos nepermokėjo. Maž-daug kainos už vergus buvo nuo $65.00 iki $150.00. Gi parduodant vergus gaudavo nuo $240.00 iki $500.00. Tas daugiausiai priklausė nuo vergo amžiaus, sveikatos ir abelno stovio.

Tik per vienerius metus, 1796, Liverpool kompanija iš vergų pirklybos turėjo $1,391,310.00 pelno.

Iš pradžių Anglijoj vergais pirklyba neturėjo jokio įstatymo linkui vergų pervežimo; tas daugiausiai priklausė nuo pirklio, kaip jis savo tavorą saugojo. Vėliau buvo išleistas įstatymas, kad 300 tonų sveriantis laivas galėjo vežti 500 vergų ir turėti 50 laivo darbininkų. Bet matyti, kad to įstatymo vergų pirkliai visai nepildė.

Randame aprašymą apie vieną garsų vergų vežimo laivą Brookes ir jo įtalpą. Laivas Brookes buvo 297 tonų ir buvo pagal įstatymą leidžiama vežti 450 ypatų. Bet randame, kad tas laivas vežė 351 vyrą, 127 moteris, 90 vaikų ir 41 mergaičių; viso 609 ypatas. Apatinė laivo dalis, kur vergai buvo sugrūsti, turėjo tik 100 pėdų. Laivo įstatymas buvo duoti vergams vietos sekančiai: Vyrui šešias pėdas ilgio ir vieną pėdą ir keturis colius pločio. Moteriai šešias pėdas ilgio, vieną pėdą ir du coliu pločio; dėl vaiko — penkios pėdos ilgio, pėdą ir du coliu pločio; dėl mergaitės keturias pėdas šešis colius ilgio ir vieną pėdą pločio. Jeigu tas išmieravimas būtų dėl grabų, tai tiek pat vietos reikėtų. Nors tiesą pasakius, kad tie laivai būdavo dažnai tų žmonių ir grabai.

(Daugiau bus)

'PAVASARIŲ GODOS'

Stasio Jasilionio

EILĖRAŠČIŲ KNYGA GATAVA

Jau atspausdinta Stasio Jasilionio eilėraščių knyga, apdaryta ir jau siuntinėjama prenumeratoriams. Kurie dar neužsisakėte tos knygos, tuojau užsisakykite. Kaina $1.00.

Kartu su užsakymu prašome prisiųsti ir pinigus. Ant jūsų pareikalavimo knyga tuojau bus pasiųsta.

To paties autoriaus pirmoji eilėraščių knyga **"Bešvintantis Rytas"** galima gauti Laisvės knygyne ir kaina tik 50c. Kurie dar neturite pirmosios knygos, užsisakykite dabar, užsisakykite abi kartu, prisiųsdami $1.50.

Abiejose knygose yra daug giliai žmogaus sielą žavėjančių eilių. Tai knygos, kurios turėtų būti kiekvieno kultūriško žmogaus namuose.

Užsisakydami adresuokite:

Laisvė

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

RONKONKOMA 8634

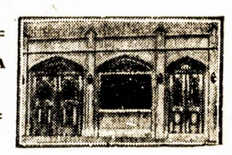

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Tel. TRObridge 3330

DR. JOHN REPSHIS

(REPŠYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.

278 Harvard Street

kamp. Inman St., arti Central Sky.

CAMBRIDGE, MASS.

LIETUVIŠKA

GERIAUSIA DUONA

SCHOLES BAKING

532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.

Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.

Sav. V. LUKOŠEVIČIUS Tel. EVergreen 4-8802

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

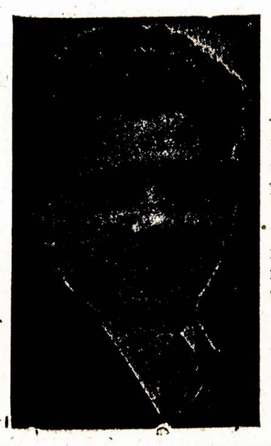

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

ROCKFORD, ILL.

Kaip "Liuosuota" Lietuva

Žinodamas lietuvių notūrą lietuvių parapijos klebonas suruošė Lietuvos "nepriklausomybės" minėjimą. Kadangi vasario 16-ta buvo pirmadienį, tai parengimas įvyko sekmadienį, vasario 15 d.

Kalbėtojais buvo vietinis lietuvis kunigas Reikus ir svetimtautis adv. Yalden.

Kunigas geriausiai išviržojo dalyką. Anot jo, Lietuva yra suvargusi dėl to, kad mažai meldžiasi. Daugelis pametė tikėjimą, virto išgamomis, pagonais...

Tarybininkai Nepatenkinti

Susitvėrusioji taryba "gelbėjimui" Lietuvos ir pabėgusių iš Lietuvos pradėjo aiškinti, kad jie ne išgamos, jie veikią labai svarbų darbą.

Tačiau negalėdami su kunigu susirokuoti, subendrinti svarbybes, nutarė rengti kitą minėjimą savaitė vėliau.

Kunigas nedavė parapijinės svetainės. Jie tada surengė kitoj vietoj. Kalbėtojas buvo Grigapijus. Kurie ten buvo, sako, labai mažai buvo publikos.

Kunigas Yra Krikštytojas

Tarybininkai nepatenkinti pakrikštytu išgamų vardu. Ne tik kad maldomis galime išliuosuoti Lietuvą, bet griekų paliuosavimui išpasakotų į ausį kunigo. Tiki kai kunigas duoda vardą naujagimiui kūdikiui, bet netiki, kada kunigas duoda tinkamą vardą susenėjusiems.

Lazda Turi Du Galu

Tarybininkai, nebūdami kunigais, siekia krikštyti kitus, ypač tuos, kurie pasitenkinę dabartine Lietuvos tarybų valdžia. Kunigas, paėmęs kitą lazdos galą, skaudžiai uždrožė tarybininkams. Ne tik išgamomis išvadino, bet ir per pamokslą pasakė: "Žinote, kad Lietuva yra katalikiškas kraštas. Aukų nevalia rinkti, reikia melstis. Jūs susirinkimus atidarote be maldos, už tai netekome laisvės, už tai Dievas ir koroja Lietuvą."

Pastaba Negelbėjo

Tarybininkai darė kunigui pastabą: Čia, navatna uždanga, yra kunigų, kurie pritaria rinkimui aukų. Klebonas staiga atsakė: Apie kai kuriuos kunigus galima tiek pasakyti, kad vieni turi gerus laikus aeroplanais skraidydami. Kas žino jį, juk bet kas gali atbulą kalnierių užsidėti.

Pasekmės iš to pamokslo buvo tokios: Parapijonų draugija nesiunčia savo atstovų į Amerikos Lietuvių Tarybą.

Nusiminę

Dabar pas mūsų tautininkus nusiminimas didžiausias. Klausinėja vienas kito: "Kokia čia ar geležinė ar medinė uždanga?"

Kai kurie sako, kad uždanga tai uždanga, per tiek daug metų negali matyti ir tiki išlaisvinti žmoniją bendradarbiaudami su kunigais!

Pravardžiuotis Negražu

Jeigu kunigai pravardžiuoja tuos, kurie atsiskiria nuo prietarų, matomai neturi argumentų. Bet kai būdami darbininkais, vieni kitus pravardžiuoja, yra daugiau negu blogai. Mūsų lietuviai nešvariais žodžiais kits kitą vadina, turėdami gerų argumentų. Teisybė nėra dvejopa. Teisybė yra tik viena. Tie, kurie teisybės nemato dabar, matys vėliau. Čia nekurie skaito žiniaș Naujienose ir Vilnyje. Didelis skirtumas. Naujienietis kai susiginčija su vilniečiu, neturi kito argumento, kaip tik tiek: "Tave reikia šiptyt pas Staliną, šipkortę išpirksiu."

Tokių ginčų pas mus dažnai girdėti. O kai gauna teisingą atsakymą, veidmainystė tuoj pasirodo. Kartą sakiau tokiems straksėtojams: "Biskį palaukit, taupykit pinigus, neužilgo bus atdari keliai. Lietuvoj bus prirengta svečius priimti. Dabar juk žinai, viskas Hitlerio-nacių išgriauta."

— Nereiks tų baikų, — atsakė diskusuotojas, — negausi nei cento.

Abelnas Judėjimas

Lietuviai rockfordiečiai, išskyrus tuos politiškus ginčus, gražiai gyvena, daugelis turi gražius nuosavus namus ir beveik kiekvienas yra narys kokios nors draugijos. Pirmeiviškoms draugijoms sunku gauti naujų narių, nes reikia atkalbinti iš kitos kokios nors draugijos. LDS 95 kuopa neturi dar šimto narių; per šį vajų gavo tik tris narius.

Lietuvių Moterų Klūbas neseniai pradėjo veikti ir jau žymiausiai veikia. Turi savo chorą, bet neskaitlingą. Moterys pageidauja, kad ir vyrai dalyvautų dainavime. Jeigu vyrų būtų tiek, kiek moterų yra, choras būtų skaitlingas, 1926 metais čia buvo mišrus choras virš 40 ypatų. *Darbininkas.*

LOWELL, MASS.

Matėme Gražią Filmą; Gauta LLD Du Nauji Nariai

Balandžio 11 dieną, Liet. Piliečių Kliubo svetainėje, buvo rodomi krutamieji paveikslai "Peagent of Russia," kuriuos surengė T. D. O. rusų kuopa.

Spalvuotos filmos paveikslai labai įdomūs: jų parodymas publikai patiko, o publikos buvo, kiek tik galėjo sutilpti į kliubo svetainę. Kiekviena pėda buvo užpildyta net stovinčių žmonių. Čia prisirinko įvairių pažiūrų žmonių, laikinai pamiršdami savo tūlus skirtumus.

Na, ir neapsiriko tie, kurie suėjo pasižiūrėti 16-kos Tarybinių Respublikų atletinių ir akrobatinių puikiausių veiksmų. Oi tos parodos, oi tie žaislai, negalima tuomi viskuo ir atsigrožėti!

★ ★ ★

Du Nauji Nariai į LLD

Man ne tik spalvuoti paveikslai labai patiko, bet ir tas, kad tą dieną du nauji nariai gauti.

Turėdami progos pasikalbėjome su viena gera drauge M. A. Ji ir sako: "Na, tai rašyk mane." Užrašiau ir paspaudžiau jos dešinę. Tai gerai, sakau, viena "kulka" jau yra prieš čikagiečių apskritį. Juk mes su jais dabar vedame "karą" už garbę.

To negana, einu prie kito. Draugas W. B. sako: "Ar aš galiu gauti anglų kalboje knygas? Tai bus ir man ir mano sūnams pasiskaityti." Taip, sakau, pagal kiekvieno pasirinkimą. Spaudžiu vėl dešinę. Paspaudžiau dvi draugiškas rankas tą dieną. Nežinau, kieno ranką sekančią teks paspausti? Man su medinėmis kojomis esant, labai sunku sueiti daugiau žmonių. Tačiau ieškosiu daugiau ir daugiau draugiškų rankelių.

Nepraleiskime, draugai, nei vienos ypatos nepakalbinę stoti į **Lietuvių Literattūros Draugiją.** Metinė mokestis labai maža, tik $1.50. O kokią didelę literatūrinę nauda gaunant puikią knygą, žurnalą "Šviesą" ir būti nariu tarpe 7,000 apsišvietusių žmonių!

Jeigu vienas asmuo jau priklauso prie draugijos, mokėdamas pilną mokestį, tai kiti šeimynos nariai gali būti Draugijos pilnais nariais mokėdami tik 25c į metus; žinoma, jie knygų negauna, bet turi pilnas teises organizacijoje. O tai labai garbinga priklausyti prie kultūrinės, apšvietą nešančios Draugijos.

Visi stokime į LLD ir traukime į ją savo šeimų narius, kad šiame vajuje mūsų garbingoji Draugija žymiai plačiau prasiplėstų tarpe Amerikos lietuvių. Ant tiek tai daugiau apšvietos Draugija galės paskleisti.

J. M. Karsonas.

Los Angeles, Calif.

Bažnyčios Šventinimas

Pereitą mėnesį lietuviai katalikai turėjo pašventinimą savo bažnyčios. Rodos, nieko svarbaus tame nėra. Tokių šventinimų buvo daug per amžius, per du tūkstančius metų krikščionybės gyvenime. Jų pribudavota visokiems tikėjimams beveik ant kiekvieno kampo. Tose visose bažnyčiose būk tai mokinama artimo meilės. Tačiau, žmonės eina prie susinaikinimo. Tai kur ta krikščioniška meilė, kurią bažnyčiose skelbė per du tūkstančius metų?

Viename lietuvių reakcininkų laikraštukyje yra aprašymas ir atvaizdas. Šio įvykio korespondentas, aprašydamas tą viską, sako:

"Čia yra ir kitaip manančių žmonių. Tie žmonės renka komitetus, daro planus, kad įsigyti kokią nors svetainę susirinkimų laikymui. Tačiau niekas neišeina. O mes katalikai turim savą bažnyčią ir svetainę."

Tam žmogeliui galima atsakyti, kad mes darbininkai žmonės neturim tokio turtingo žmogaus, kaip kad katalikai: Romos popiežių su visa airišių vyskūpija. Yra žinoma, kad vyskupas davė $17,000 paskolą lietuviškai bažnyčiai.

Pamėginkit paprašyt tą patį vyskupą paskolos darbininkų unijai ar kitokių draugijų svetainės statymui, matysite, kaip greit dangaus vartai jums bus uždaryti ir savo nedorybių, visokių melagysčių negalėsite nusiplauti per išpažintį.

Gerai jums mandravot, kada jūs turite tokį Romos trustą ir būrelį apglūšintų lietuvių, kurie jokios apšvietos nenori žinoti, o vien tik klausyti žmogaus atsuktu kalnierium ir ilgu ploščium.

Jei tie jūsų pasekėjai nors biskį suprastų tikėjimą, į ką jie tiki, tai jie matytų, kad šventam rašte (biblijoje) yra pasakyta, kad Dievas nereikalauja budavot gražių pastatų, kad jį tenai garbinti. Dievas visur yra ir visur jus mato, girdi. Jį gali garbinti būdamas savo kambaryje ar lauke. Katalikų bažnyčios budavojama tam, kad palaikyti Romos reakcinišką, fašistinę politiką, kad išnaudojus paprastus žmones savo naudai. Kad sukiršinti lietuvius ir visus žmones tarpe savęs ir juos išnaudoti.

Tarp atvaizdų tam apvaikščiojime užtinki veidus ir keletos pilvinių laisvamanių, kurie per daugelį metų būk tai buvę laisvi, kritikavo tikėjimą ir kunigus. Dabar pražilę, baltučiukai seneliai, prisiglaudę prie kunigo andaroko jaučiasi kaip danguje.

Nekurie ir iš susipratusių mūsų draugų ir draugių, žingeidumo apimti, buvo ten ir sykiu parėmė juos. Parėmė tą tamsybės vietą, kur per tūkstančius metų skelbė dorą ir taiką šiam mūsų pasaulyje, vienok atsirado tiek daug kriminalistų, kad geram žmogui ankšta pasidarė savo namuose gyventi.

Senas Los Angelietis.

Pranešimas

HARTFORD, CONN.

Balandžio 18 d., įvyks balius, Laisvės Choro salėje, 155 Hungerford St. Pradžia 3 val. po pietų. Bus valgių ir įsigėrimų. Balius ruošiamas, kad pagelbėti finansiniai sergančią draugę Julią Čeranauskienę. Kviečiame visus dalyvauti. — Rengėjai.

Pajieškojimai

Tėvas, Simas Navickas ir brolis Barnasius Navickas pajieško Kazimiero Navicko, kuris gyvena Brazilijoj. Paskutinį jo antrašą žinojome sekamai: Rua da Mooca 363, Sao Paulo, Brazil. Iš Lietuvos kilęs nuo Kauno apskr., Rumšiškės miestelio. Prašome jo paties atsiliepti arba kas žinote apie jį ar jo antrašą, malonėkite pranešti sekamu adresu: B. Navickas, 76 Fourth St., Plymouth, Pa. (90-95)

Jonas Lukoševičius pajieško savo brolio Franio Lukoševičiaus (Frank Lukas). Jis kelioliką metų gyveno Rochester, New York. Malonėkite rašyti sekančiu adresu: J. Lukoševičius, 19 Chelmsford St., Lawrence, Mass. (89-91)

LICENSES

WHOLESALE AND RETAIL

Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. C 705 has been issued to the undersigned to distribute beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 230 East 9th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

PASQUALE & NICHOLAS DeMARINIS
dba DeMarinis Bros.

NOTICE is hereby given that License No. L 855 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 546 — 86th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ANTHONY SANTORO, JR. &
ANTHONY SANTORO, SR.
dba Dyker Liquor Shop

NOTICE is hereby given that License No. RL 1062 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1274 Fulton St. & 542A Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

NORMOND RESTAURANT, INC.

NOTICE is hereby given that License No. RL 5365 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1919 Eastern Parkway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

VINCENT PILATO &
PASQUALE FULGIERI
dba Parkway Gardens

NOTICE is hereby given that License No. CL 227 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 535 & 539 Leonard St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

GEORGE WASHINGTON POST NO. 3
Polish Legion of American Veterans, Inc.

NOTICE is hereby given that License No. CL 217 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 25 Eighth Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

MONTAUK CLUB

NOTICE is hereby given that License No. RL 5274 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 882 Manhattan Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JAMES PANTELEAKIS
Pallas Rest.

NOTICE is hereby given that License No. L 1582 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 911 New York Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HUGH E. BRESLIN & JOHN G. BRESLIN
Breslin's Wines & Liquors

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

OPERATORĖS

Patyrusios prie suknelių
Linksmos darbo sąlygos
Gera Alga
LORRAINE FROCKS
126 Mount Vernon Ave.
Mount Vernon, N. Y.
(92)

OPERATORĖS

Patyrusios prie moteriškų apatinių, prie visų mašinų.
GERA ALGA. NUOLATINIS DARBAS
Vakacijos su alga. Ligoje Pašalpos.
PARAMOUNT UNDERGARMENT
219 HIGH ST., ELIZABETH, N. J.
ELIZABETH 2-5623
(95)

MERGINOS

Kabinėjimui Suknelių ant Rakečių
5 Dienos. 40 Valandų. Nuolatinis Darbas.
Linksmos Darbo Sąlygos
LOEHMANN'S
1476 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.
(Arti Sterling Pl.)
(93)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

AUTO MECHANIKAI

PATYRĘ
PUIKIOS DARBO SĄLYGOS
A. Z. MOTORS, INC.
CHRYSLER-PLYMOUTH DEALER
1400 WILLOW AVE., HOBOKEN, N. J.
(89-91)

PROSYTOJAI

Prie vyrų rušies vyriškų kostų.
Nuolatinis Darbas. Gera Alga.
MARKOWITZ
17 E. 16TH ST., N. Y. C.
(96)

ŠOFERIŲ ĮDŪKIMAS DĖL VARDO

Nanking, Chinija. — Užsirūstinę 100 chinų automobilių šoferių išardė ir išdaužė Ta Chung laikraščio leidyklą Čungkinge todėl, kad jis vadino šoferius "auto. vežikais." Jie nori, kad juos vadintų "mašinos kontroliuotojais."

KĄ AMERIKONAS FABRIKANTAS SAKO APIE ČIANGO VALDŽIĄ

Cleveland. — Sugrįžęs iš Chinijos, amerikonas fabrikantas Adrian D. Joyce pareiškė, jog Čiang Kai-šeko valdžia vagia pinigus, kuriuos Amerika duoda karui prieš chinų komunistus.

BAR & GRILL
LIETUVIŠKA ALUDĖ
DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS
Kanados Black Horse Ale
Joseph Zeidat, Jr.
411 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5172

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.
Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line.
Tel. GLenmore 5-6191

Peter Kapiskas
Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE
Valgykite Pietus pas
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.
PIETŪS 60c. Iš 5-ių patrovų
VAKARIENĖ 85c Iš 7-ių patrovų
VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ
8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio $1.60
Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogu ir malonu. Mandagus patarnavimas.
Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaišinimas bei parė. Prašome užeiti pasilinksminti. Nesigailėsite.
Salę išnuomuojame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Žemos kainos už viską.
Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Miesto Darbininkai Turi Gauti Algų Pakėlimą

Tūkstančiai newyorkiečių CIO narių, smarkiame lietuje, pikietavo City Hall praėjusį trečiadienį, reikalaudami pakelti algas miesto darbininkams.

Pikietuotojai savo plakatuose reikalavo kelti algas iš bendro iždo, be kėlimo fėrų. O tam pinigų yra, sako unijistai. Ypatingai Saul Mills, Miesto CIO Tarybos sekretorius, stipriai pažymėjo, jog kėlimas fėro nesiriša su algų kėlimu. Jis pareiškė, kad fėrą buvo suplanuota kelti daugeliu savaičių pirm Transporto Darbininkų Unijos griežto pareikalavimo pakelti algas.

Žodžiu, fėro kėlimo reikia ne transportininkų algoms, bet pinigingiesiems interesams.

Robert J. Quinn, brooklynietis real estate agentas, kaltinamas paėmus $600 bonų už išnuomojimą $46 per mėnesį nuomos mokamą dviejų ir pusės kambarių apartmentą.

Julio Ramirez Perez oficialiai kaltinamas nužudyme Mrs. Vera Lotito praėjusio kovo 30-tą.

Valdinė Public Service Komisija leido Long Island gelžkeliams įvesti vieno asmens kontroliuojamas duris visuose tos firmos traukiniuose.

Williamsburg Settlement, jaunukų centras, 17 Montrose Ave., Brooklyne, išskyrė 6 talentingus muzikoje vaikus mokyti juos nemokamai.

Wallace Kampanija Žygiuoja Pirmyn ir Stiprėja

Wallace į prezidentą kampanija, kaip sniego rutulys, paleistas nuo šlaito, tolyn vis ritasi smarkyn ir nuostabiai didėja.

Kaip visa tai vystosi? Kas jau atlikta? Kokios yra perspektyvos? Kokia tame rolė ir užduotis mūsų ir visų aplink mus? Šie ir daugelis tolygių klausimų stovi prieš mus, mums rūpi.

Apie šiuolaikinę Wallace kampanijos eigą mums geriausį vaizdą galės suteikti Katrina Petrikienė ir Vincas Čepulis, ką tik sugrįžę iš Chicagos, kur jiedu atstovavo naujai įsikūrusį Nacionalį Lietuvių Wallace for President Komitetą visašališkame Wallace'o rėmėjų suvažiavime.

Girdėsime aiškinimą ir kitų svarbių mūsų šalyje ir pasaulyje įvykių, nuo kurių daug priklauso mūsų gerovė ir taika.

Prakalbas rengia Wallace for President Komitetas šį ketvirtadienį, balandžio 22-ros vakarą, Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne. Įėjimas nemokamas.

Majoras Įsakysiąs Pakelti Miesto Važiuotės Fėrą

Majoras O'Dwyer kalbės per radio ateinantį antradienį ir tikimasi, kad jis toje kalboje užgiedos penkių centų fėrui "amžiną atilsį." Majoras, sakoma, tam susistiprinęs po pasitarimo su 33 AFL viršininkais ir su 14-ka dešiniųjų CIO viršininkų.

Darbininkų judėjimo vadovybėn, mat, dasigauna nemažai ir tokių žmonių, kuriems darbininkai ir jų reikalai nieko nereiškia. Darbininkų judėjimu jie naudojasi kaipo palaipine savo asmens iškėlimui į galią, darbininkų galia naudojantis dakopti į valdžios sferas, į šiltesnę vietelę, o tada ant biednuomenės tik...

Likęs tiktai klausimas, kiek fėrą kelti. Stambusis biznis jau seniai siūlė kelt iki 10 c. Kiti, bijodami didelio darbininkų pasipiktinimo, siūlo kelt tik trimis centais — iki 8 centų.

Bile katras iš tų pakėlimų bėgiu vienų metų išvogs iš darbininko kišeniaus ne mažiau $60. Per metus bendrai tokie visi nuskriaustieji sumokės nuo 60 iki 90 milionų daugiau.

Tuose pasitarimuose su unijų viršininkais dėl kėlimo fėro, majoras vis tebebandęs raudoninti visus priešingus kėlimui fėro.

Unijos, kitos suinteresuotos organizacijos ir atskiri asmenys siunčia telegramas, rezoliucijas, laiškus ir atvirutes majorui William O'Dwyer, City Hall, New York, protestuodami prieš kėlimą fėro. Tai vienatinis dalykas dar galimas padaryti ir jums, jeigu nenorite išmokėti per metus 60 ir daugiau dolerių pakeltu fėru.

Maspethiečiai Kviečia—

Visus pas save į svečius šio šeštadienio vakarą, balandžio 17-tą. Jie nori draugiškai pagerbti savo daug dirbusius darbininkus ir geromis buvusios vakarienės pasekmėmis pasidžiaugti su visais. Vieta: Mucha Hall, 61-36—56th St., Maspeth, N. Y.

PARDAVIMAI

Parsiduoda mūrinis kampinis namas, sueina šeši kampai; 4 šeimynų po 5 kambarius ir viena krautuvė (store — Bar & Grill su sale). Kas nupirks namą, tai galės vėliau ir krautuvę nupirkt. Savininkas namo lease daugiau neduoda. Dėl daugiau informacijų, kreipkitės pas Joseph Dobrow, 580 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. ST. 2-8862. Skambinkite apie 10 val. ryte. (90-95)

Parsiduoda 3-jų kambarių rakandai. Už prieinamą kainą. Kas pirks rakandus, galės ir tuose kambariuose gyventi. Savininką galima matyt bile kada. Antanas Rudis, 357 Hooper St., (2-ros lubos, po dešinei), Brooklyn, N. Y. (89-91)

5 šeimynų mūrinis namas, įplaukos $246.00 į mėnesį, tušti kambariai, oil burner, mirtis šeimynoje. Prašo $15000. Sunnyside Ave. 3 šeimynų, 15 kambarių namas, įplaukos $224.00 į mėnesį, New oil burner, dėl 3 karų garage, ekstra lotas šalia 32x100, tušti kambariai, priežastis, turi du namus. Prašo $19500, Woodhaven. 1 šeimynos 8 kambarių namas, 2 aukštų, steamheat. Visas namas tuščias, visi išmirę, prekė $8000. Cypress Hills. 1 šeimynos, dviejų aukštų namas, 6-šių kambarių, closed porth, finished basement, dėl 2 karų karage, priežastis turi bizni kontruose, 24 m. senumo. Prašo $10500. Richmond Hill. 2 šeimynų akmeninis namas, įplaukų $150.00 į mėnesį, 2 karams garage. Tušti kambariai, priežastis turi 3 namus, prašo $12000. Jamaica. 8 šeimynų kampinis mūrinis namas, įplaukos $224.00 į mėnesį, 2 karams garage, tušti kambariai, vėliausios mados maudynės ir virtuvė, prašo $17000. Ridgewood. 6 šeimynų mūrinis namas, prašo $11000. Ridgewood. 8 šeimynų mūrinis namas, įplaukos $180.00 į mėnesį, prašo $13500. Įnešti reikia $4000. 2 Bars & Grills Ridgewoode, 2 Bars & Grills Long Islande. Parsiduoda apartment 8 šeimynų ir 1 garage, įplaukos $397.00 į mėnesį. Steamheat, 18 metų senumo namas, prašo $30,000. Įnešti reikia $7000, atneša pelno į metus $1850.00. Cypress Hills. 23 šeimynų apartment, įplaukos $11500.00 į metus, prašo $75000. Įnešti reikia $22000. 15 m. senumo namas, Cypress Hills 25 šeimynų ir 3 štorai apartment, įplaukos $9000.00 į metus, prašo $43000. Reikia įnešti $10,000. New Lots 17 šeimynų, 3 karams garage, 9 apartmentai išfornišiuoti, prašo $62500. Reikia įnešti $14500. Įplaukos į mėnesį $856.75, lieka į metus $3533.00. Borough Hall. 6 šeimynų medinis namas, įplaukų $132.00 į mėnesį, prašo $7500. Įnešti reikia $2500. Cypress Hills. 5 lotai 100x200. Visas biznis $750. L. I. Kreipkitės į Real Estate Broker. Wm. H. Schneider, 3195 Fulton St., Brooklyn, N. Y. Tel. AP. 7-1520. John Jurevich, 216 Ridgewood Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. TA. 7-6731. (89-91)

Liūdnas Laiškas Iš Lietuvos V. ir A. Globičiams

Mirė mūsų jauniausias brolis Adomas. Tik kelios savaitės atgal gavome laišką nuo vyresnio brolio, kad visi sveiki ir linksmi ir brolis Adomas taip pat sveikas ir linksmas. Rašė, kad jie visi džiaugiasi, nes jų gyvenimo sąlygos pradėjo gerėti nuo to laiko, kai buvo pakeista rublio valiuta.

Balandžio 14 d. gautu vėl laišką, pasiųstą oro paštu, su tokia šiurpulinga žinia, kad mūsų jauniausias brolis Adomas buvo palaidotas prieš pat Velykas.

Man teko apsilankyti Lietuvoje pačiose karo išvakarėse, 1939 m., ir susipažinti su savo jauniausiu broliu. Taip, susipažinti, nes, kai aš apleidau tėvynę, tai jis buvo tik kūdikis ir jis visai manęs neatminė. Pirmoji pažintis padarė nemažą įspūdį, kad jauniausias brolis toks didelis ir stambus, gražiai nuaugęs vyras. Jis buvo vedęs ir turėjo keturis mažus vaikučius. Jis man atrodė labai rimtas, ir tai girdėjau nuo kaimynų, kad Adomas yra rimtas ir visų gerbiamas vyras.

Nieko mes negalime padaryti, kad tokie gamtos įstatymai. Kad toji nelaboji mirtis pasirenka pirmiausia rimtus, talentingus ir, rodos, tinkamiausius iš mūsų tarpo asmenis. O mes pasilikę turime su didžiausiais širdies skausmais pergyventi tą nelemtą gamtos įstatymą.

V. Globičius.

Geriems draugams, uoliems mūsų spaudos ir viso judėjimo rėmėjams Vincui ir Antanui Globičiams visas Laisvės štabas reiškiame užuojautą.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

Kas Išbandyta "Pergalės" Skelbimuose

Manau, daugeliui akį rėžia skaitant veik visus mūsų vaidinimų skelbimus. Kas tik kokią roliukę ruošiamame pastatyme turi, kiekvieno vardas po kelis kartus skelbime figūruoja. Dar daugiau: atvaizdas irgi turi būti laikraštin įdėtas bent keletą kartų (vis tos pačios, skaitytojams jau nusibodusios žiūrėt nosys). Nė to nepakanka: recenzijos apie kiekvieną parašomos dar pirm pasirodymo, skelbimuose — į padanges iškeliami, lyg pasaulinės įžymybės. (O neretai žiūrint į tūlas iš anksto išgarbintas "įžymybes" estradoj—koktu darosi.)

Visa tai rengėjų žodį skelbimuose padaro labai pigiu.

Arba vėl: skelbimas padaromas labai didelis, su kuo daugiausiai teksto, kuo didžiausiomis raidėmis. Ir eina tas pats blynas, be jokios pakaitos, per eilę laikraščio laidų. O paskutinę dieną—būtinai reikia viso puslapio, arba nors pusės jo...

Tūliem atrodo, kad aktorių vardai, jų (ne charakterių) atvaizdai, arklinės raidės ir coneyislandiški šūkiai — tai geriausi agitatoriai, statomo veikalo populiarintojai.

"Pergalės" skelbimuose visa to vengta: nė vieno aktoriaus atvaizdo, nė vieno vardo, nė vieno paklodės dydžio skelbimo, nė coneyislandiškų prižadų. **Bandyta suidomint žmones tik veikalo turiniu.**

Ir kas pasirodė: nepaisant smarkaus lietaus, žmonių rinkimosi metu, Labor Lyceum salė veik prisipildė.

O apie aktorius, kas ką turi, geriausiai yra pasisakyt po vaidinimo.

Kas Žadėta ir Išpildyta

Per daugelį metų rengėjų žodis apie programos pradžią yra taip nuvalkiotas, kad juo jau niekas netiki. Ir kai kada rengėjai drįsta išmetinėt, kad žmonės laiku neateina!

Visuose "Pergalės" skelbimuose buvo pabrėžta ir dar pabrėžta, kad šį kartą programa bus pradėta 3:30 popiet, ir ji tuo laiku buvo pradėta. Ir jeigu sekami mūsų parengimai bus skelbiamu laiku pradėti, tai daugiau neteks rengėjų kaltę primesti žmonėms: kad jie laiku neateina. Jeigu rengėjai savo žodį gerbsime, jį gerbs, su juo skaitysis ir žmonės.

Pergalietis.

Prelekcijos Apie Sveikatą

Prelekcijos sveikatos klausimu įvyks sekmadienį, balandžio 25-tą, 2 val. po pietų, Laisvės svetainėje, 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Kalbės daktaras J. J. Kaškiaučius iš Newark, N. J. Norintieji sužinoti priežastis susirgimų ir pasigydymą, ateikite.

Maisto pasirinkimo klausimu kalbės J. W. Thomson.

Klausimus pasigaminkite ant gabalėlio popieros, įteikite kalbėtojams, o kalbėtojai, pabaigę savo prelekciją, atsakys į kiekvieną klausimą.

Prelekcijas rengia Sveikatos Kultūros Klubas. Norintieji įsirašyti į minimą klubą moka tik $1 į metus. Nauji nariai yra labai pageidaujami padėjimui vesti darbą pirmyn.

Prakalbų Komisija.

Mirė

Jonas Stasiulis, 42 metų, staiga sunkiai susirgo balandžio 15-tos rytą ir tą patį vakarą mirė. Jo laidotuvių reikalus veda graboriaus F. W. Shalins-Šalinsko įstaiga, 84-02 Jamaica Ave. Tačiau tikimasi, kad pašarvotas bus namie, 91-10 — 77th Street, Woodhaven.

Liko lūdėsyje tėvas ir sesuo Adelė, gyvenanti Redwood City, Kalifornijoje, taipgi kiti artimieji.

Apie jo mirtį telefonu pranešė Aldona Anderson.

Lokalas 65-tas Renka Parašus Prieš Fėro Kėlimą

Grupė CIO unijų, priešingų kėlimui fėro, nusitarė pirmadienį pietų laiku surinkti 100,000 parašų po peticijomis, protestuojančiomis prieš kėlimą fėro.

Arthur Osman, CIO Wholesale & Warehouse Workers Lokalo 65-to prezidentas, sako, kad krautuvių darbininkų lokalai apeis miesto didžiųjų krautuvių sritį. Parašų rinkėjai nešios raiščius: "Save the Five-Cent Fare."

Washington. — Ketina pasitraukt žemdirbystės sekretorius Anderson.

REIKALAVIMAI

Reikalinga merginа abelnam darbui ir pakavimui (floor girl & packing). Apskritų metų darbas, gera mokestis tinkamai merginai. Kreipkitės į Tone-Line Sportswear Company, 74-24 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. (Elderts Lane Sta.) Tel. Michigan 2-2068. (90-92)

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel STagg 2-3842

BEAUTY EXPERTS
Moksliniai atgaivinamą oda, neveiklumą, sausumą prašalinant, plaukų slinkimo sulaikymas, plaiskanavimo prašalinimas ir atauginimas plaukų.
Pergarbaniuojame ant jūsų seno permanent be plaukų laužymo ar bi kokio kirpimo.
Bile moteriškė, norinti atrodyti nuo 10 iki 15 metų jaunesnė, turėtų užeiti dėl mokslinio atjaunėjimo patarnavimo.
Leslie Beauty Shoppe
148 MONTAGUE ST.
Boro Hall, Brooklyn, N. Y.
Telefonas TRiangle 5-3983.

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Fránk Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

* MATYK NAUJAUSIAS SENSACINGAS ŽINIŲ FILMAS *
ITALIJA—100,000 italų sveikina Amerikos G. I's parodą ginčijamame Triesto mieste. MILAN—Komunistai suruošė priešvalstybišką propagandos paradą. VENGRIJA—Susirinkę komunistai iškilmingai mini 1848 m. revoliuciją. Panašus bruzdėjimas pastebimas ir Berlyne. ANGLIJA—Mrs. F. D. R. aplanko karališkąją Anglijos šeimą. Nepraleiskite naujausio MARCH OF TIME "CRISIS IN ITALY"
Įspūdinga, realistinė filma parodo didelę svarbą J. V. plano Europos Atkūrimui.
EMBASSY NEWSREEL THEATRE, Broadway ir 46 St.

Amerikinė Premjera Šiandien!
ŠEŠTADIENĮ, BALANDŽIO 17
ARTKINO PERSTATO
'SON OF THE REGIMENT'
Istorija Rusijos karo našlaičio, pagal garsią Valentino Katayev'o novelę
Žvaigždžiuoja YURA YANKIN, ALEXANDER MOROSOV ir GREGORY PLUZHNIK
Dirigavo VASSILI PRONIN
Pagaminta Sovietų Sąjungoj
STANLEY THEATRE 7th Ave., bet. 41st ir 42nd Sts. Tel. WI 7-9686

STAIGŲS BLYKSTELĖJIMAI, KAIP VASARINIO ŽAIBO, UGNINGOSE JAUNOSE ŠIRDYSE!
JUNE HAVER
"SCUDDA-HOO! SCUDDA-HAY!"
Techni-Spalvomis
su LON McCALLISTER ir Walter Brennan, Anne Revere, Natalie Wood
20th Century Fox Filma
* SCENOJE... ASMENINIAI *
ED WYNN
"The Perfect Fool"
HOLLACE SHAW-DICK & DOT REMY
THREE ROCKETS
DAVIS CUNNINGHAM
ROXY 7th Ave. ir 50th St.

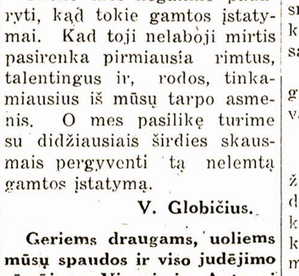
"Ready-To-Ship" PARCELS to the U.S.S.R. ...and all parts of the world
DĖL DIDŽIAUSIŲ VERTYBIŲ

Maisto pundeliai į Sov. Sąjungą	$13.38 iki 24.01
Drabužių Pundeliai į Sov. Sąjungą	$36.32 iki 53.03

Iš Anksto Apmokėtais Muitais, Apdrauda ir Kitomis Lėšomis.
Pigesnės Kainos į Kitus Kraštus—Reikalaukite Katalogo.
BRONX AGENTŪRA:
EMRA MFG & TRADING CO.
2770 Third Ave. (Kamp. 146 St.)
MO. 9-6761
Šis skelbimas suteiks 50c ir $1.00 nuolaidą ant Standardinių Pundelių
WORLD TOURISTS INC.
18 WEST 23rd ST.
NEW YORK 10, N.Y.
TELEPHONE ORCHARD 4-4660

JŪSŲ AKYS yra JŪSŲ BUITIS
Saugokite jas gerai
DUOKITE IŠEGZAMINUOTI SAVO AKIS IR "SUŽINOKITE TIESĄ APIE SAVO AKIS"
Jerome Hurwitz B. S. A. O.
OPTOMETRISTAS
Mes patys ištekiname stiklus, pritaikom jūsų regėjimui.
830 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
EV. 8-2123
Atdara kas vakarą iki 8-tos — Penktadieniais uždara

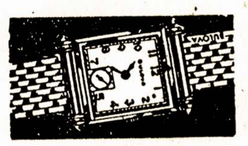
Man's BULOVA...richly styled ...always accurate and dependable. $52.50

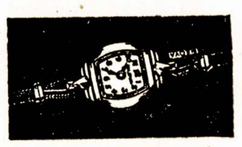
Lady's BULOVA . . . modern beauty in every trim line . . . 17-jewels. $33.75

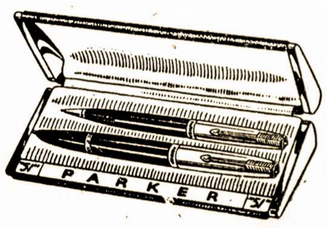
Graži įvairybė kostumiškų džiulerių. Suknelėm setai Elgin — American išdirbimo, Laikrodžiai Longines, Bulova, Gruen, Hamilton, Benrus, etc. Vėliausių madų Moterų ir Vyrų Daimontiniai žiedai.
Now is the time to choose the perfect gift . . . a Parker "51" pen and matching pencil. The demand will be great . . . so avoid disappointment . . . choose tomorrow!
$17.50
ROBERT LIPTON
Jeweler
701 Grand St., arti Graham Ave., Brooklyn